БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№175 (406)

3 СЕНТЯБРЬ ШАНБА 1955 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

К. Ворошилов, Н. Булганин, В. Молотов ўртоқларнинг Вьетнам Демократик Республикаси э'лон қилинган куннинг ўнйиллиги муносабати блан Хо Ши Мин ва Фам Ван Донг ўртоқларга табрик телеграммаси (1-нчи бет).

Совет-Югославия иқтисодий музокаралари тўғрисида қўшма Ахборот (1-нчи бет).

СССР блан ЮФХР ўртасида иқтисодий муносабатлар тўғрисидаги ҳужжатларнинг имзоланиши (1-нчи бет).

Югославия иқтисодий делегациясининг СССРда бўлиши (1-нчи бет).

Вьетнам Демократик Республикаси э'лон қилинганлигининг ўнйиллиги шарафига Москва консерваториясининг катта залида тантанали йиғилиш (1-нчи бет).

Бешйиллик илғорларига шон-шарафлар бўлсин! (2-нчи бет).

Илғор теримчилар ва механик-ҳайдовчиларнинг Мурожаатига жавобан пахта йиғим-теримига зўр уюшқоқлик блан киришайлик! Н. Ғиёсов. — Ҳар гектаридан 41 центнердан пахта топширамиз. **Ш. Кузанбоев.**— Олинган мажбуриятга яраша мўл ҳосил тўпланиши керак. **Э. Раҳмонов.** — Ёзги трактор ишлари плани бажарилди (3-нчи бет).

Парламентлараро Иттифоқ 44-нчи конференциясининг резолюцияси (4-нчи бет).

КПСС XX с'езди шарафига социалистик мусобақа

Коммунистик қурилиш соҳасидаги буюк вазифаларни муваффақиятли ҳал этаётган қаҳрамон совет халқи ўз жонажон партиясининг шонли XX с'ездини муносиб меҳнат совғалари блан кутиб олиш учун тайёрланмоқда. КПССнинг навбатдаги XX с'ездини чақириш ҳақидаги хушхабар совет халқининг сиёсий активлигини, ғайрат ва ташаббусини, ирода бирлигини ҳарқачонгидан ҳам ошириб юборди. Мамлакатимиз халқ хўжалигининг барча тормоқларида кенг миқ'ёсда авж олиб кетган с'ездолди социалистик мусобақаси миллионлаб ишчилар, колхозчилар ва совет интеллигентлари ўртасида жуда катта муваффақият қозонмоқда, уларни янгидан-янги меҳнат зафарларига илҳомлантирмоқда, меҳнат унумдорлигини оширишнинг янги формаларини вужудга келтирмоқда.

Тошкент областининг меҳнаткашлари ҳам бутун совет халқи каби КПСС XX с'ездини меҳнат соҳасида янги ғалабалар блан кутиб олиш учун курашмоқдалар. Областимизнинг саноат корхоналарида, темир йўл транспортида, қурилишларида, колхоз, совхоз далаларида ва машина-трактор станцияларида с'езд шарафига бошланган социалистик мусобақа кун сайин кенг қулоч ёймоқда. Машинасозлар ва металлурглар, тўқучилар ва пойафзалчилар, темир йўл транспортининг ходимлари, колхозчи-деҳқонлар с'ездолди вахтасида ўз зиммаларига оширилган мажбурият олиб ишламоқдалар.

«Ўзбексельмаш» заводининг коллективи КПСС XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, камида 3 миллион сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб бериш, меҳнат унумдорлигини планда кўрсатилганидан 3,5 процент ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш ҳисобига 5,5 миллион сўмлик жамғарма тўплаш ва рационализаторлик таклифларини ишлабчиқаришга жорий қилиш орқали 1 миллион 600 минг сўмлик маблағ иқтисод қилишга эришиш мажбуриятини олди. «Ташсельмаш» заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини 102 процент бажаришга қарор қилдилар. Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинатининг коллективи йил охиригача пландан ташқари камида 2,5 миллион метр газлама, биринчи пойафзал фабрикасининг коллективи эса планга қўшимча равишда 8 миллион сўмлик пойафзал ишлабчиқаришга сўз бердилар.

Тошкент саноати ва транспорти илғорларининг яқинда бўлиб ўтган умумшаҳар йиғилиши шаҳар бўйича йиллик давлат планини 15 декабрьгача, бешйиллик топшириқни эса 25 октябрьгача бажаришга қарор қилди ва КПСС XX с'езди шарафига социалистик мусобақани янада кучайтириб юбориш юзасидан барча ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларга қарата Мурожаат қабул қилди.

«Биз, саноат ва транспорт илғорлари умумшаҳар йиғилишининг қатнашчилари, — дейилади Мурожаатда, — Тошкент корхоналарининг ҳамма ишчиларини, инженер-техник ходимларини ва хизматчиларини КПСС XX с'ездини муносиб совғалар блан кутиб олиш учун социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтаришга чақирамиз. Бу мусобақада актив қатнашиш — ҳарбир ишчининг, ҳарбир мастер, инженер, техникнинг, барча завод ва фабрика, қурилиш ва транспорт корхоналари коллективларининг ватанпарварлик бурчидир».

Кун сайин оммавий тус олиб бораётган с'ездолди социалистик мусобақасида колхоз қишлоғининг миллионларча меҳнаткашлари ҳам актив иштирок этмоқдалар. Илғор теримчилар ва механик-ҳайдовчиларнинг яқинда бўлиб ўтган область кенгаши пахтакорлар ўртасида бу мусобақани янада кенг авж олдириб юбориш, пахта йиғим-теримида 5—10—15 минг килограммчилар ҳаракатини кенгайтириш ҳақида Мурожаат қабул қилди. Пахта йиғим-теримига киришган илғор колхоз ва совхозлар бу Мурожаатга жавобан пахта тайёрлаш сур'атини тобора жадаллаштириб бормоқдалар.

Тошкент саноати ва транспорти илғорларининг умумшаҳар йиғилишида ва илғор теримчи ҳамда механик-ҳайдовчиларнинг область кенгашида қабул қилинган Мурожаатлар КПСС XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақанинг зўр ижодий кучини, та'сирчанлигини кўрсатади, совет кишиларининг юксак ватанпарварлигини, коммунизм йўлидаги илҳомбахш ижодий меҳнатга бўлган қат'ий иродасини ифода этади.

Совет кишиларининг кундалик ҳаётига сингиб кетган социалистик мусобақа — тараққиётимизни ҳаракатга келтирувчи, миллион-миллион меҳнаткашларни коммунистик қурилишнинг улуғвор программасини бажаришга сафарбар этувчи қудратли кучдир. Маҳаллий партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари с'ездолди мусобақасини тобора ривожлантириб, бу мусобақанинг оммавийлиги ва та'сирчанлиги учун курашишлари, мусобақага раҳбарлик қилишда юзакичилик ва бюрократликка мутлақо йўл қўймасликлари керак.

Кенг меҳнаткашлар оммасининг ижодий ташаббуси — мусобақада энг муҳим ишдир. Мусобақанинг муваффақият қозониши омманинг ташаббуси ва активлигига, партия, хўжалик ва касаба союз ташкилотларимизнинг меҳнаткашлар оммасига етакчилик қилаолишига, уларни илҳомлантираолишига, омманинг ижодий ташаббусини қўллаб-қувватлайолишига боғлиқдир. Броқ, бу ҳақиқатни ҳали тўла тушуниб етмаган, новаторларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаш тўғрисида, мусобақа жараёнида вужудга келадиган янгилик, илғорлик, прогрессивликни кенг ёйиш тўғрисида етарли даражада ғамхўрлик қилмаётган ташкилотларимиз ва корхоналаримиз ҳам бор.

«Чирчиксельмаш» заводида социалистик мусобақанинг юзаки уюштирилганлиги натижасида меҳнат унумдорлиги пасайиб кетганлиги, олинган социалистик мажбурият уёқда турсин, ҳатто давлат плани ҳам анчадан бери бажарилмай келаётганлиги бирнеча марта қаттиқ танқид қилинган эди. Ана шу танқидлардан кейин ҳам социалистик мусобақага раҳбарлик қилишда жиддий ўзгариш юз бергани йўқ. Завод КПСС Марказий Комитети июль Пленуми томонидан саноат корхоналари олдига қўйилган янги, юксак талаблар даражасида ишламаётир. Бу заводда ишлабчиқариш илғорларининг тажрибалари кенг оммалаштирилмайди, уларнинг ташаббусига кўпинча э'тиборсизлик блан қаралади, ишчиларнинг қимматли таклифлари неча ойлаб кўрилмай ётади, заводда танқидни ҳурмат қилмайдилар. Чирчиқ шаҳар партия комитетининг (секретарьлари Савин ва Мирзараҳимов ўртоқлар) ана шундай ярамас иш усулига бепарво қараб келаётганлиги кишини ажаблантиради.

Социалистик мусобақага раҳбарлик қилишда канцеляриячилик, бюрократик усулларни қўлланаётган, илғорларнинг тажрибасини ўрганиш ва умумлаштиришдан иборат жонли ишни қоғоз ва бухгалтерия ҳисоботларига кўмиб қўяётган ходимларга қарши, омманинг ижодий ташаббусини бўғиб, мусобақанинг ривожланишига халақит берувчиларга қарши шафқатсиз кураш олиб бориш керак. Социалистик мусобақага кун сайин амалий раҳбарлик қилиш, омманинг ташаббусини ҳартарафлама қўллаб-қувватлаш, новаторларнинг қимматли таклифларини пропаганда қилиш ва ишлабчиқаришга жорий этиш, бу ташаббусни барча меҳнаткашлар орасига кенг ёйиш — партия ташкилотларининг бурчидир.

КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми саноатни янада юксалтириш, техникани янада тараққий эттириш ва ишлабчиқаришни ташкил этишни янда яхшилаш юзасидан жуда катта, улуғвор вазифаларни қўйди. Очиқ э'тироф қилишимиз керакки, бу соҳада ишимизда ҳали жиддий камчиликлар бор. Айрим корхоналар давлат планларини бажараолмаётирлар. Кўпгина завод, фабрикаларда, қурилишларда ва транспорт корхоналарида янги техника ва илғор технология суст жорий қилинмоқда, асбоб-ускуналардан ёмон фойдаланилмоқда, фан-техника янгиликлари ва илғорлар тажрибаси етарли даражада оммалаштирилмаётир. Партия, хўжалик ва касаба союз ташкилотларининг вазифаси — ишлабчиқаришнинг барча резервларини ишга солиб, техникани янада тараққий этдиришдан, мусобақанинг бутун кучи ва та'сирини КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорини тўла-тўкис бажаришга қаратишдан иборатдир.

КПСС XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтарайлик, жонажон партиямизнинг шонли с'ездини коммунизм қурилиши соҳасида янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритиш блан кутиб олайлик!

ОБЛАСТЬ КОЛХОЗЛАРИДА СИЛОС БОСТИРИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1955 ЙИЛ 31 АВГУСТГАЧА БЎЛГАН

М А'Л У М О Т

Районлар номи	бажарилиш проценти	Районлар номи	бажарилиш проценти
Оққўрғон	73,2	**Юқоричирчиқ**	30,8
Ўртасарой	68,8	**Октябрь**	30,0
Ўртачирчиқ	65,1	**Гулистон**	29,2
Қуйичирчиқ	60,0	**Бекобод**	28,3
Янгийўл	59,8	**Чиноз**	24,4
Оржоникидзе	52,1	**Боёвут**	23,2
Калинин	52,0	**Паркент**	20,5
Бўка	41,2	**Верхне-волинск**	20,4
Қорасув	35,5	**Оҳангарон**	19,2
Пискент	34,8	**Тошкент**	18,9
Мирзачўл	33,8	**Ховос**	9,7
Сирдар'ё	33,5	**Жам'и**	36,7

Вьетнам Демократик Республикасининг Президенти ва Бош Министри

ўртоқ ХО ШИ МИНГА

Вьетнам Демократик Республикасининг Ташқи ишлар Министри

ўртоқ ФАМ ВАН ДОНГГА

ХАНОЙ

Сизни ва Сиз орқали вьетнам халқини Вьетнам мустақиллиги э'лон қилинган куннинг 10 йиллиги блан қутлаймиз. Вьетнам халқига унинг экономикани ва маданиятни ривожлантириш ҳамда меҳнаткашлар моддий фаровонлигини юксалтириш учун олиб бораётган курашида янги муваффақиятлар тилаймиз.

Вьетнам Демократик Республикаси Ҳукумати ва мамлакатдаги барча демократик ташкилотлар бутун вьетнам халқи манфаатларини кўзлаб, Женева битимларига мувофиқ мамлакатни бирлаштиришга қаратилган сиёсатни бундан буён ҳам қат'ий равишда ва изчиллик блан ёқлайдилар, деб умид билдирамиз.

Мамлакатларимиз ўртасидаги дўстона муносабатлар вьетнам ва совет халқларининг бахт-саодати йўлида, Осиёда ва бутун дун'ёда мустаҳкам тинчлик манфаатларида бундан буён ҳам мустаҳкамланади ва ривожланади, деб ишонамиз.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ
СССР Министрлар Советининг Раиси Н. БУЛГАНИН
СССР Ташқи Ишлар Министри В. МОЛОТОВ

Москва, 1955 йил 1 сентябрь.

Совет-Югославия иқтисодий музокаралари тўғрисида ҚЎШМА АХБОРОТ

Югославия Федератив Халқ Республикаси Ҳукуматининг Югославия Федератив Халқ Республикаси Иттифоқ ижроия вечеси Раисининг Ўринбосари Светозар Вукманович-Темпо бошчилигидаги иқтисодий делегацияси блан Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Ҳукуматининг Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Министрлар Совети Раисининг Биринчи ўринбосари А. И. Микоян бошчилигидаги иқтисодий делегацияси ўртасида шу йил 23 августдан 1 сентябрьгача Москвада музокаралар олиб борилди.

Музокаралар вақтида Югославия Федератив Халқ Республикаси блан Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ўртасида товар обороти ва иқтисодий ҳамкорлик масалалари, шунингдек узоқ муддат давом қиладиган ҳамкорлик перспективалари кўриб чиқилди.

Ҳар икки мамлакат ўртасида иқтисодий муносабатларни кенгайтирмоқ учун ҳар иккала томонда имкониятлар бор ва ундан ҳар иккала томон манфаатдордир. Ҳар иккала делегация, шу иқтисодий муносабатларни кенгайтириш истагига амал қилиб, иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш халқаро иқтисодий ҳамкорликни мустаҳкамлаш ишига ҳам ҳисса бўлиб қўшилувини назарда тутган ҳолда, иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантиришга рози бўлдилар.

Музокаралар вақтида товар оборотига тааллуқли масалалар, ҳар иккала мамлакат учун катта аҳамиятга эга бўлган товарларни етказиб бериш тўғрисида узоқ муддатли битим тузиш масалалари, шунингдек молия-кредит масалалари кўриб чиқилди.

Музокаралар ҳамжиҳатлик руҳида ва иқтисодий ҳамкорлик ҳар иккала мамлакатнинг ўзаро иқтисодий манфаатларига мос келадиган бўлишига интилиш руҳида олиб борилди.

Бамаслаҳат шундай фикрга келиндики, яқин уч йил мобайнида умумий товар обороти йилига 70 миллион доллар даражасида бўлади ва томонлар бу даражани ундан кейинги йилларда кўпайтириш тадбирларини кўрадилар. Шу нарса шарт қилиб қўйилдики, шу йил 5 январьда Москвада тузилган ва амалда бўлган савдо битими структураси доирасида ўзаро товарлар етказиб бериш тўғрисида 1956 йил январь ойида тегишли протокол имзоланади.

Югославия Федератив Халқ Республикаси манфаатдор бўлган товарларни (коксланадиган кўмир, нефть, пахта ва бошқа товарларни) ҳамда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи манфаатдор бўлган товарларни (бокситлар, пенька, қўрғошин, тамаки ва бошқа товарларни) етказиб бериш тўғрисида узоқ муддатли битим тузилди.

Ҳар иккала делегация Югославия Федератив Халқ Республикаси блан Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ўртасида техника соҳасида ҳамкорлик қилиш ва тажрибалар айирбошлаш тўғрисида қисқа вақт ичида битим имзолаш ҳақида ҳам бамаслаҳат бир фикрга келдилар, бу битим ҳар иккала мамлакатдаги мавжуд қонунларга риоя қилинган ҳолда ҳар иккала мамлакатнинг корхоналари ва ташкилотлари ўртасида бўладиган ҳамкорликни ва кооперацияни, шунингдек иқтисодий фаолият соҳасидаги тажрибалар ва техника муваффақиятларини айирбошлашни, шу жумладан, лицензиялар ва техника ҳужжатлари масалаларини тартибга солиб туради. Шундай ҳамкорликни ривожлантириш мақсадида махсус фонд вужудга келтирилади, ҳар иккала мамлакат бу фондга белгиланган миқдорда взнос қўшиб турадилар.

Узоқ муддатли ҳамкорлик масаласида ҳар иккала делегация фикрлашиб олдилар ва 1956 йил январь ойи мобайнида ҳар иккала мамлакат СССРдан етказиб берилаётган хомаш'ё товарлар ҳақини тўламоқ учун Югославияга 54 миллион доллар миқдорида кредит берилиши ва бу кредитдан уч йил мобайнида фойдаланиш тўғрисида битим тузишга; йилига 220 минг тонна азот ўғит ишлаб чиқарадиган завод қуриш ва шу завод ҳузурида керакли миқдорда қувват берадиган теплоэлектростанция қуриш, серная кислота ишлаб чиқарадиган ва йилига 250 минг тоннага етказиб суперфосфат берадиган завод қуриш ҳамда учта рудникни реконструкция қилиш мақсадида бажариладиган проектлаш ишларининг, етказиб бериладиган ускуналар ва бошқа материалларнинг ҳақини тўламоқ учун Югославияга тегишли миқдорда кредит бериш тўғрисида битим тузишга, шунингдек Совет Иттифоқи томонидан Югославияга валютада ёки олтин блан 30 миллион доллар миқдорида қарз бериш ва шу берилган маблағдан Югославия Федератив Халқ Республикасининг Халқ Банки икки—уч йил мобайнида фойдаланиши тўғрисида битим тузишга рози бўлдилар.

Мазкур кредит битимлари 10 йил муддатда узиш шарти блан йилига 2 процентли қилиб тузилади.

Музокаралар вақтида бошқа саноат корхоналари бўйича компенсацион инвестицион битимлар тузиш имкониятлари муҳокама қилинди.

Ҳар иккала делегация ядро энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш соҳасида ҳамкорлик қилиш имкониятлари тўғрисида ҳам фикрлашиб олдилар.

Москва шаҳри, 1955 йил 1 сентябрь.

СССР блан ЮФХР ўртасида иқтисодий муносабатлар тўғрисидаги ҳужжатларнинг имзоланиши

1 сентябрьда Катта Кремль Саройида иқтисодий масалалар ҳақидаги ҳужжатлар имзоланди. Иқтисодий масалалар тўғрисидаги музокаралар Москвада 23 августдан 1 сентябрьгача Югославия Федератив Халқ Республикаси ҳукуматининг ЮФХР Иттифоқ Ижроия вечеси раисининг ўринбосари Светозар Вукманович-Темпо бошчилигидаги иқтисодий делегацияси блан Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Ҳукуматининг СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосари А. И. Микоян бошчилигидаги иқтисодий делегацияси ўртасида олиб борилди.

Югославия томонидан ҳужжатларни Светозар Вукманович-Темпо, совет томонидан эса А. И. Микоян имзоладилар.

Ҳужжатларни имзолаш вақтида Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, М. А. Суслов, Химия саноати министри С. М. Тихомиров, Рангли металлургия министри П. Ф. Ломако, иқтисодий алоқалар бош бошқармасининг бошлиғи К. И. Коваль, ташқи ишлар министрининг ўринбосарлари В. В. Кузнецов ва В. А. Зорин, ташқи савдо министрининг ўринбосарлари С. А. Борисов ва П. Н. Кумикин, СССР Госплани раисининг ўринбосари Г. П. Косяченко, СССР Давлат иқтисодий комиссияси раисининг ўринбосари П. В. Никитин, СССРнинг ЮФХРдаги савдо вакили Я. И. Красюк, Ташқи ишлар министрлиги ва Ташқи савдо министрлигининг мас'ул ходимлари ҳозир бўлдилар.

Ҳужжатларни имзолаш вақтида Югославия томонидан ташқи ишлар давлат секретарининг ўринбосари Хасан Бркич, ташқи ишлар бўйича давлат секретариатининг давлат маслаҳатчиси Ненад Попович, ташқи ишлар бўйича давлат секретариатининг маслаҳатчиси Владимир Сайчич, иқтисодий планлаштириш масалалари бўйича Иттифоқ бошқармасининг маслаҳатчиси Эрвин Шаламон, Иттифоқ ижроия вечеси ҳузуридаги ташқи савдо бўйича давлат секретариатининг маслаҳатчиси Владимир Радоевич, ташқи ишлар бўйича давлат секретариатининг секретари Младен Божич, шунингдек ЮФХРнинг СССРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси Добривое Видич ва элчихона ходимлари ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

Югославия иқтисодий делегациясининг СССРда бўлиши

Иттифоқ ижроия вечеси раисининг ўринбосари С. Вукманович-Темпо бошчилигидаги Югославия иқтисодий делегацияси Совет Иттифоқида турган вақтида Москва ва Ленинграддаги йирик корхоналарга борди. Делегация совет саноатида техника прогресси, ишлабчиқаришда меҳнатни ташкил қилиш, уй-жой қурилиши масалалари блан айниқса қизиқди.

Делегация а'золари музейларга, виставкаларга, театрларга бордилар, Москва ва Ленинграддаги диққатга сазовор жойлар блан танишдилар.

1 сентябрьда Югославия иқтисодий делегациясининг а'золари ССР Иттифоқи Большой театрида «Иван Сусанин» спектаклини кўрдилар. Марказий ложада меҳмонлар блан бирга иқтисодий алоқалар Бош бошқармасининг бошлиғи К. И. Коваль, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари В. А. Зорин, ташқи савдо министрининг ўринбосари П. Н. Кумикин, иқтисодий алоқалар Бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари М. А. Смелов, Совет Иттифоқининг Югославиядаги савдо вакили Я. И. Красюк, ташқи савдо министрлигининг ва иқтисодий алоқалар Бош бошқармасининг мас'ул ходимлари, шунингдек СССР блан Югославия Федератив Халқ Республикаси ўртасида ҳаво алоқаси тўғрисида битим тузмоқ учун келган Югославия Ҳукумат делегациясининг бошлиғи, Югославия Федератив Халқ Республикаси ташқи ишлар бўйича давлат секретариатининг мухтор министри Драгое Джурич ва Югославиянинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Д. Видич бор эдилар. (ТАСС).

Озарбайжон пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси Ўзбекистонда

Икки қардош республика ўртасида тузилган мусобақа шартномасидаги социалистик мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганини текшириш учун Озарбайжон ССР қишлоқ хўжалик ходимлари вакилларининг делегацияси иккинчи сентябрьда Тошкентга келди.

Делегацияга Озарбайжон КП Нахичеван область комитетининг секретари ўртоқ Аскеров бошчилик қилмоқда. Делегация составида Озарбайжон ССР Сув хўжалиги министрининг ўринбосари ўртоқ Ибодзода, Озарбайжон пахтачилик илмий-текшириш институти агротехника бўлимининг мудири ўртоқ Белоусов, Мингўчаур МТСининг бош агрономи ўртоқ Керимов, Геокчай район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Оғаева, Агжабади районидаги «Қизил Озарбайжон» колхозининг раиси ўртоқ Рағимов, Норашен районидаги Хрушчев номли колхознинг раиси ўртоқ Қулиев, Саатли МТСи трактор бригадасининг раҳбари ўртоқ Қодиров ва бошқалар бор.

Тошкент аэропортида меҳмонларни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари ўртоқ Бабков, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари ўртоқ Раҳимов, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министри ўртоқ Муҳаммаджонов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари ўртоқ Илҳомова ва бошқалар кутиб олдилар.
(ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ИЮЛЬ ПЛЕНУМИНИНГ МАТЕРИАЛЛАРИ ЎЗБЕК ТИЛИДА НАШР ЭТИЛДИ

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти Н. А. Булганиннинг КПСС Марказий Комитетининг Пленумида «Саноатни янада юксалтириш, техникани янада тараққий эттириш ва ишлабчиқаришни ташкил этишни янада яхшилаш вазифалари тўғрисида» 1955 йил 4 июльда қилган докладининг текстини ўзбек тилида кўп нусхада брошюра қилиб нашр этди.

Шу блан бир вақтда КПСС Марказий Комитетининг 1955 йил июль Пленуми қабул қилган қарорларнинг текстлари ҳам ўзбек тилида брошюра қилиб кўп нусхада нашр этилди. (ЎзТАГ).

Вьетнам Демократик Республикаси э'лон қилинганлигининг ўнйиллиги шарафига

Москва консерваториясининг катта залида тантанали йиғилиш

Вьетнам Демократик Республикаси э'лон қилинган кунга 2 сентябрьда 10 йил тўлди. Москва жамоатчилигининг тантанали йиғилиши ана шу тарихий кунга бағишланган эди. Бу йиғилиш Чет эллар блан маданий алоқа қилучи Бутуниттифоқ жамияти, СССР Маданият министрлиги ва касаба союзлари Бутуниттифоқ Марказий Совети томонидан чақирилди.

Москва консерваториясининг катта залига пойтахт корхоналарининг ишчилари, фан, адабиёт, сан'ат арбоблари, студентлар, жамоат ташкилотларининг вакиллари тўпланди. Буерда тўпланганлар орасида Ўрта Осиё республикаларидан Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига келган кўп колхозчилар ҳам бор эди. Залда Вьетнам Демократик Республикасининг СССРдаги Фавқулодда ва Муҳтор Элчиси Нгуэн Лонг Банг ва Элчихона ходимлари бор эди. Йиғилишда Москвадаги бирқанча элчихоналарнинг бошлиқлари ва вакиллари ҳам ҳозир бўлдилар.

Тантанали йиғилишни СССР Маданият министрининг ўринбосари С. В. Кафтанов очди. У, йиғилишда ҳозир бўлган вьетнамли меҳмонларни табриклади.

С. В. Кафтанов янги ҳаёт қураётган эрксевар вьетнам халқи шарафига табрик сўзлари айтди.

СССР Олий Совети Президиуми секретарининг ўринбосари А. Ф. Горкин «Вьетнам Демократик Республикаси ташкил этилган куннинг ўнйиллиги» тўғрисида доклад қилди.

— Биз қаҳрамон вьетнам халқи блан биргаликда, — деди у. — Вьетнам мустақил деб э'лон қилинган куннинг, Вьетнам Демократик Республикаси барпо этилган тарихий куннинг шонли ўнйиллигини нишонламоқдамиз. Вьетнам халқининг узоқ вақтлардан буён қилиб келган орзулари республикада, унинг демократик принципларида ўз ифодасини топди. Вьетнам халқининг энг яхши ўғил ва қизлари ўзларини халқ устида узоқ йиллар давомида оғир юк бўлиб келган мустамлакачилик зулмига қарши курашга бағишладилар. Вьетнамнинг мустақил деб э'лон қилиниши ва Демократик Республиканинг тузилиши вьетнам халқининг тақдирида тарихий бурилиш бўлганлигини кўрсатади.

Докладчи президент Хо Ши Мин бошчилигида республика халқ ҳукумати томонидан амалга оширилган демократик қайта ўзгаришларни батафсил кўрсатиб ўтди.

— Вьетнам Демократик Республикасининг қўлга киритган муваффақиятлари,— деди А. Ф. Горкин, — бизларнинг ҳаммамизни ғоят шодлантиради. Бу муваффақиятлар вьетнам халқининг тинчлик, мустақиллик, бирлик ва демократия учун олиб бораётган курашининг ишончли авангарди бўлган меҳнаткашлар партиясининг ва ҳукуматнинг тўғри сиёсати туфайли қўлга киритилди.

Совет халқи, — деди сўнгра А. Ф. Горкин, — Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати томонидан Вьетнам тўғрисидаги Женева битимларининг сиёсий шартларини бажариш юзасидан амалга оширилаётган тадбирларни қизғин ма'қуллаб кутиб олди.

Женева битимларининг оғишмай бажарилиши учун курашда Вьетнам Демократик Республикасининг манфаатлари бутун тинчликсевар инсониятнинг манфаатларига тўла мос бўлиб тушади.

Йиғилишда гулдурос қарсаклар блан кутиб олинган Вьетнам Демократик Республикасининг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Нгуэн Лонг Банг нутқ сўзлади. Элчи вьетнам халқининг миллий байрамига бағишлаб кеча ташкил этганликлари учун четэллар блан маданий алоқа қилучи Бутуниттифоқ жамиятига, маданият министрлигига ва ВЦСПСга миннатдорчилик билдирди.

Элчи Вьетнам Демократик Республикасининг халқ хўжалигининг ва маданиятнинг ҳамма соҳаларида эришган муваффақиятлари тўғрисида, совет халқининг Вьетнамга бераётган ёрдами ҳақида сўзлади.

— Бу ёрдам,—деди у,—совет халқининг вьетнам халқига бўлган қардошлик туйғуларидан келиб чиқади. Бизнинг халқимиз бузилмас совет-вьетнам дўстлигини мустаҳкамлашга ва'да беради, чунки бу дўстлик ғалабаларимизнинг гаровидан биридир ва бутун дун'ёда тинчлик ишига хизмат қилади.

Кеча охирида совет ва вьетнам артистларининг иштироки блан катта концерт қўйиб берилди. (ТАСС).

Беш йиллик илғорларига шон-шарафлар бўлсин!

Тошкентдаги биринчи механика заводи коллективи бешинчи бешйиллик программасини 4 йилу 6 ойда 102,1 процент ва 1955 йил топшириғини 105 процент қилиб бажарди

☆

Меҳнатсевар

Қ. ЙЎЛДОШЕВ

Электроцех заводнинг энг асосий цехларидан бири ҳисобланса, иккинчи комутация электромонтажчилар бригадаси цех техника-иқтисодий кўрсаткичини кўтаришда ҳал қилучи куч саналади. Бу бригаданинг иши жуда қийин, мураккаб ва мас'улиятлидир. Бригада а'золари электрошчитларнинг сони 30 га етадиган ҳамма қисмларини синчиклаб кўздан кечирадилар ва уларни шчит корпусига, жой-жойига ғоят эҳтиётлик блан ўрнаштирадилар. Улардан алоҳида эпчиллик, эҳтиёткорлик ва белгиланган схемага қат'ий равишда амал қилиш талаб этилади.

Мана шундай мас'улиятли участкани бошқариб бориш, жонкуяр электромонтажчи Қаюм Йўлдошевнинг зиммасига юклатилган. Бу ишчан йигит монтажчилик ҳунарини Совет Армияси сафида хизмат қилиб юрган пайтларида ўрганиб олган эди. Армиядан қайтгач биринчи механика заводига ишга кирди ва тез вақт ичида бригада бошлиғи қилиб тайинланди. 4 йилдан бери шу бригадага бошчилик қилиб келмоқда. Бригада а'золаридан Ҳаёт Абдусаматов, Женя Сенк ва Володя Кучуров ўртоқлар Йўлдошев бошчилигида ҳар минут ва ҳар соатдан унумли фойдаланиб, белгиланган графикка қат'ий риоя қилиб, смена топшириғини систематик равишда 180 — 200 процентдан бажариб келмоқдалар. Уларнинг қўлидан чиққан маҳсулот доим а'ло сифатта қабул қилинади.

Йўлдошев ва унинг бригада а'золари фидокорона меҳнатларининг самарасидан ўзлари ҳам манфаатдор бўлмоқдалар. Улар ҳар ойда 1400 — 1700 сўм миқдорида маош олмоқдалар.

Ишлабчиқаришни ташкил этишни яхшилаймиз

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1955 йил бошида заводимиз коллективи олдига пахта қуритиш-тозалаш цехлари учун электрошчитлар тайёрлашни ўзлаштириш вазифасини қўйди. Бундай электрошчитлар республикамизнинг ҳамма районларига, Туркманистон, Тожикистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Озарбайжон ва Арманистон республикаларига юборилиши мўлжалланган эди. Мана шу шарафли заказни бажариш заводимиздаги электроцех коллективи зиммасига юклатилди. Цех коллективи бу мас'улиятли заказни муддатидан олдин бажариш мажбуриятини олди.

Биз мажбуриятни бажариш йўлида қатор жиддий қийинчиликларга дуч келдик. Цех инженер-техниклари, мастерлари ва ишчилари завод ма'мурияти ва партия ташкилотининг яқиндан кўрсатган ёрдами натижасида цехда ишни олдиндан пухта ўйланган план асосида бошлаб юбордилар. Дастлабки дуч келган қийинчилигимиз шундан иборат бўлдики, 4-нчи Давлат проектлаш институти томонидан ишлаб берилган чертёжлар жуда мураккаб тузилган бўлиб, уларда бирқанча жиддий хатоликларга йўл қўйилган эди. Шчит қисмларини шу чертёжлар асосида ишлаб чиқаришга бошлагач, биз бу камчиликларни бирин-кетин сезабошладик. Чертёжни институтга қайтарсак, у ерда тузатиб юборгунларича ва уни цехда ўзлаштирилгунча анча вақт бой берилишини ҳисобга олиб, заводдаги инженер-техникларнинг диққатини мана шу масалага жалб қилдик.

Иккинчи қийинчилик шундан иборат эдики, мавжуд ускуна ва механизмларни, ишлабчиқариш майдонини ана шу янги маҳсулотни ўзлаштиришга мослаш талаб қилинар эди. Бу эса, жуда қийин ва мураккаб ишдир. Буни яхши билган цех партия ташкилоти ҳарбир ишчи, мастер ва инженер-техник ходимни мана шу масала устида ижодий изланишга ва ўз таклифларини тақдим қилишга сафарбар этди. Коллективнинг ижодий ҳамкорликда ишлаши натижасида бу вазифа ҳам бажарилди — ишлабчиқариш участкалари мақсадга мувофиқ ташкил қилинди. Тез вақт ичида янги электрошчитнинг биринчи намунаси ишлаб чиқарилди ва уни СССР Кенг исте'мол саноат товарлари министрлигига қарашли Главзаготхлоппромнинг комиссияси тасдиқлади. Сўнг янги заказни оммавий серияда ишлабчиқарабошладик. Шу пайт бизда электр тақсимлов шчитини қиррали қалин пўлат ишлатмай, юпқа пўлатдан каркассиз қилиб тайёрлаш мумкин эмасмикан деган фикр туғилди. Тажрибали рационализатор Ольшанский блан биргаликда бу масалани ҳам муваффақият блан ҳал қилдик. Натижада шчит анча ихчамлашди ва давлатнинг кўплаб пўлати тежаб қолинадиган бўлди.

Одатда янги маҳсулот ўзлаштирилганда уни такомиллаштириш, технология процессларини ихчамлаштириш, ишлабчиқариш майдонини реконструкция қилишга қаратилган жуда кўп янги-янги фикрлар туғилаверади. Бу гал ҳам худди шундай бўлди. Шчитларни оммавий серияда ишлабчиқаришга бошлагач, унинг сифатини янада яхшилаш, таннархини камайтириш ва шу участкада меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилган бирнеча таклифлар тушди. Бу таклифларни амалга ошириш самарали натижалар берди, маҳсулот ишлаб чиқариш дастлабки даврдагига қараганда икки ҳисса кўпайди. Давлат заказини муддатидан олдин бажариш тўғрисида олган мажбуриятимизни ҳам анча ортиғи блан бажаришга муваффақ бўлдик. Бундай муваффақиятларга эришишда Н. Бартоломейчук, А. Байбаков, В. Чагин, Қ. Йўлдошев сингари ишлабчиқариш илғорлари катта ҳисса қўшдилар.

Биз қўлга киритган бу ютуқлар блан қаноатланиб қолмай, йил охиригача навбатдаги бешйиллик ҳисобига қишлоқ хўжалиги учун 2,5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб бериш учун ғайрат қилмоқдамиз.

С. КОКОТКИН,
электроцех бошлиғи вазифасини бажарувчи.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

*Завод коллективи бешйилликнинг ўтган 4 йилу 8 ойи ичида планга қўшимча равишда 3 миллион 362 минг 400 сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди.

*Бешинчи бешйиллик давомида маҳсулот ишлаб чиқариш бир ме'ёрда ошиб борди. 1951 йилда маҳсулот ишлаб чиқариш 100 процент бўлса, 1952 йилда 176,5, 1953 йилда 194,8, 1954 йилда 263 процентга кўтарилди. 1955 йилнинг 8 ойи ичида эса 364,5 процентга етди.

*Корхонада маҳсулот сифати тобора яхшиланиб бормоқда. Ўтган 4 йилу 8 ой давомида ишлаб чиқарилган маҳсулот сифатига биронта ҳам э'тироз олинмаган.

*1955 йилнинг ўтган 7 ойи давомида ҳарбир ишчининг ойлик ўртача иш ҳақи 1000 сўмдан ортди.

Заводимиз 1956 йил ҳисобига маҳсулот бермоқда

КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг «Саноатни янада юксалтириш, техникани янада тараққий этдириш ва ишлабчиқаришни ташкил этишни янада яхшилаш вазифалари тўғрисида»ги қарори мамлакатимиз меҳнаткашлари томонидан зўр кўтаринки руҳ блан кутиб олинди. Саноат корхоналари, қурилишлар ва транспортнинг кўпмиллионли коллективлари социалистик саноатимизни, даставвал халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини янада ривожлантириш асосларининг асоси бўлган оғир индустрияни бундан кейин ҳам устун даражада юксалтириш тўғрисида партиямиз томонидан белгилаб берилган вазифаларни амалга ошириш учун зўр ғайрат блан меҳнат қилмоқдалар.

Партия ва Ҳукумат саноатимизни янги, такомиллаштирилган асбоб-ускуналар блан йил сайин кўплаб та'минламоқда. Шунинг учун ҳам саноат корхоналарида маҳсулот ишлаб чиқариш тобора кўпаймоқда. Партия ва Ҳукуматимизнинг социалистик саноатни тўхтовсиз ривожлантириш тўғрисида қилаётган ғамхўрликларини бизнинг заводимиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Заводимиз қисқа муддат ичида кустарь бир мастерскойдан механизациялашган, ҳозирги замон асбоб-ускуналари блан та'минланган йирик корхонага айланди.

Биз шу кунларда асосан пахта заводлари ва тайёрлов пунктларидаги иш процессларини комплекс механизациялаш имконини берувчи электрошчитлар, элеваторлар, редукторлар, транспортерлар, пахта қуритиш-тозалаш цехлари учун зарур ускуналар ва бошқа механизмлар ишлаб чиқармоқдамиз. Завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини амалга ошириш учун курашиб, катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Бешинчи бешйиллик топшириғи ҳамма кўрсаткичлар бўйича муддатидан илгари — 1 июльда, я'ни 4 йилу 6 ойда тўла бажарилди. Корхона коллективи бу муваффақиятни мустаҳкамлаш учун сур'атни бўшаштирмай астойдил ишлади. Натижада яна бир катта ғалабани қўлга киритдик: 1955 йил давлат плани муддатидан илгари — бир сентябрьда 105 процент қилиб бажарилди. Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 6 миллион 600 минг сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Хўш, бундай юқори кўрсаткичларга биз қандай қилиб эришдик? Аввало шуни айтиш керакки, биз янги йилга топшириқ олганимизда, йил бошланмасдан аввал ишлаб чиқарилиши лозим бўлган деталь ва қисмлар учун зарур штамп ва мосламаларни тайёрлаб қўямиз. Бундай қилиш янги заказни ишлабчиқаришни қисқа муддатда ўзлаштириш ва иш сур'атини тобора ошириш имконини беради. Шу блан бирга мавжуд резервлардан тўла ва унумли фойдаланиш, ишлабчиқаришни ташкил этишни яхшилаш, мавжуд асбоб-ускуналар қувватидан тўла фойдаланиш асосида меҳнат унумдорлигини тобора оширабордик.

Ишлабчиқариш илғорлари ва новаторларнинг тажрибаларини кенг оммалаштириш, топшириқни бажармаётган айрим ишчилар ва участкаларга ўз вақтида зарур ёрдам бериш ва шу асосда барча ишчиларнинг иш унумини ошириш давлат планларини муддатидан илгари бажаришда муҳим роль ўйнади. Ҳарбир ишчининг ўз меҳнатидан манфаатдорлигини ошириш, уларни турли йўллар блан доимо рағбатлантириб бориш натижасида ҳарбир ишчининг меҳнат унумдорлиги систематик суратда ошиб борди. Буни қуйидаги диограммада аниқ кўриш мумкин.

Социалистик мусобақа — коллективимиз а'золарининг ижодий қобилиятини бутун тўлалиги блан рўёбга чиқаришда муҳим роль ўйнамоқда. Корхонадаги ҳарбир цех, участка ўзаро мусобақадош. Ҳар ойнинг охирида мусобақа якунларига бағишланган йиғилишлар бўлиб туради. Бундай йиғилишларда ғолибларга кўчма Қизил байроқ ва мукофотлар берилиб турилади.

Завод партия ташкилоти ва касаба союз комитети коллективнинг ижодий ташаббусини меҳнатда янгидан-янги муваффақиятларга эришиш учун сафарбар қилмоқдалар. Социалистик мусобақа жароёнида ишлабчиқариш илғорларининг сафи тобора кенгаймоқда. Масалан, қуюв цехининг формовшчиги Ҳакимов, обрубшчик Оқмирзаев, темирчилик цехининг ишчиси Козлов ва бошқа ўртоқлар смена топшириғини 200-250 процентга етказиб бажармоқдалар. Механика цехининг токари Дуданов, фрезеровшчик Цибулин, электр цехининг ишчиси Кузнецов ўртоқлар эса ўз нормаларини 300 процентдан бажариб, ҳаммага ўрнак бўлмоқдалар.

Рационализаторларимиз давлат планларини муддатидан илгари бажаришда, завод техника-иқтисодий кўрсаткичини тинмай яхшилашда корхона коллективига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Улар технология процессларини такомиллаштиришга, меҳнат унумдорлигини оширишга, маҳсулот сифатини яхшилаб, унинг таннархини пасайтиришга қаратилган кўплаб қимматли таклифлар киритмоқдалар. Қуюв цехининг ишчиси ўртоқ Багликов қимматбаҳо хомаш'ё — бронзани иқтисод қилишга қаратилган таклиф киритди. Бу таклиф йилига 2700 килограмм бронза тежаш имконини беради. Ишлабчиқариш новатори ўртоқ Хлебниковнинг таклифи эса 30 тонна чўян тежаш имконини беради.

Юқоридаги ва шунга ўхшаш таклифларни амалга ошириш корхонага жуда катта фойда келтирмоқда. Белгиланган план бўйича шу йилнинг ўтган даврида ишлаб чиқарилаётган маҳсулот таннархи 2,5 процент камайтирилиши керак эди. Амалда эса бу кўрсаткич деярли 3 баровар ошириб бажарилди. Хомаш'ё ва ёрдамчи материалларни тежаб-тергаб ишлатиш, маҳсулот сифатини яхшилаш асосида жамғарма тўплаш планини 211 процентга етказиб бажардик. Иш ҳақи фондидан шу йилнинг 7 ойи ичида 540 минг сўм иқтисод қилинди.

Маҳсулот сифатини яхшилаш мақсадида биз цехлараро, участкалараро ва айрим бригадалар ўртасида ўзаро назорат ўрнатганмиз. Масалан қуюв цехининг маҳсулоти устидан механика цехи, механика цехининг маҳсулоти устидан эса йиғув цехи қаттиқ контрол олиб боради. Бу тадбир белгиланганидан ортиқча юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш имконини бермоқда. Корхона а'ло сифатли маҳсулотларни планда кўрсатилганидан кўп ишлаб чиқараётганлиги учун главка томонидан тез-тез мукофот олиб турибди.

Шубҳасиз, коллективимиз бешинчи бешйиллик топшириғи ва 1955 йил давлат планини муддатидан илгари бажариб, катта муваффақиятларни қўлга киритди. Лекин булар бизни мағрурлантириб юбормайди. Завод ишчилари ва инженер-техник ходимлари КПСС XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, ўз зиммаларига янги, оширилган мажбурият олдилар: йил охиригача пландан ташқари 150 та элеватор, 150 та цистерна ва бошқалар бўлиб 5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб беришга қарор қилинди.

Олинган бу мажбуриятни шараф блан бажариш учун биз ишлабчиқаришни ташкил этишни янада яхшилаймиз, ишлабчиқариш маданиятини тобора оширамиз. Бундан кейин ҳам иш процессларини, даставвал оғир ишларни тўла механизациялаш тадбирларини амалга оширамиз. Ҳеч шубҳа йўқки, КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларидан ғоят руҳланган заводимиз коллективи ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятини шараф блан бажаради ва жонажон партиямиз XX с'ездини меҳнатда муносиб совғалар блан кутиб олади.

И. РЕЗНИКОВ,
завод директорининг ўринбосари.

МУСОБАҚАДОШЛАР

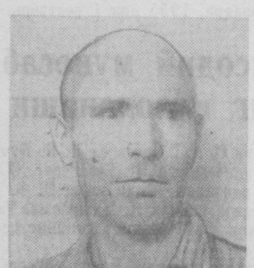

П. ДУДАНОВ

Бундан йигирма йилча олдин Тошкентда «Красний Октябрь» деб аталган совхозлараро мастерской ташкил этилган эди. Ҳаммаси бўлиб 5-6 станок ва кичкинагина кўримсиз бинога эга бўлган бу корхонада 30 га етар-етмас киши ишлар эди. Улар трактор ва автомашиналарни ремонт қилишарди. Ишнинг кўпи болға ва босқонлар воситасида қўл кучи блан бажарилар эди. Ҳозир бу корхона таниб бўлмаслик даражада ўзгариб кетган.

Собиқ кичик мастерскойнинг йирик ва энг илғор заводга айланишида давлат томонидан берилган катта ёрдамлар блан бирга темирчи Романенко, токарь Сидоров, фрезеровшчик Большаков, слесарь-обрубшчик Оқмирзаев, вагранщчик Турсунов ўртоқлар сингари ишчан, қобилиятли, юксак малакали кекса ишчилар ҳал қилучи роль ўйнадилар.

Завод механика цехининг фрезеровшчиги Саркис Масесович Мелкумов ҳам ана шу собиқ мастерскойга биринчи ғишт қўйган кишилардан биридир. Унинг мусобақадоши Павел Григорьевич Дуданов ҳам 18 йилдан бери шу ерда ишлайди. Бу икки кекса ишчи бир цехда 18 йилдан бери бир-бири блан мусобақалашиб келадилар. Доим бирининг ишига-бири ёрдам беради, бирининг ақли етмаган нарсани иккинчиси ҳал қилади, бирор қийин топшириқ берилса, уни қандай қилиб тез ва кўнгилдагидек қилиб бажариш тўғрисида иккаласи холис маслаҳатлашиб, бир қарорга келгач, уни мастерга айтишади. Хуллас, улар бир-бирларига жуда ўрганиб қолишган. Ўзаро ҳамкорлик ва дўстининг муваффақиятига қўлидан келганча ҳисса қўшиш бу мусобақадошларнинг онгига чуқур сингиб кетган.

Мелкумов фрезеровшчикликда омилкор уста бўлса, Дуданов токарь-расточникликда ўз ҳунарининг етук устаси ҳисобланади. Буларнинг ҳар иккиси ҳам асосий касби бўйича иш бўлмай қолган пайтда қўлини қовуштириб ўтирмайди — строгальшчикликми, шлифовшчикликми, слесарьликми, жуда бўлмаса шоферликми ишқилиб, тўғри келган ишни бажариб кетаверади. Кўп касбни билиш, қанчадан-қанча меҳнат натижасида ортдирилган бой тажриба бу машинасозлик ветеранларига ҳарқандай мураккаб топшириқни ҳам белгиланганидан олдин сифатли қилиб бажариш имкониятини бермоқда. Шунинг учун ҳам кўпинча жиддий заказни бажариш шуларга топширилади. Ҳаммадан муҳими шуки, улар ҳарбир заказга танқидий нуқтаий назардан қарашади.

— Дун'ёда камчилиги топилмайдиган иш йўқ, гап шу камчиликни топабилишда ва уни тузатаолишда қолган, — дейди Мелкумов. Ўзи ҳам деярли доим у ёки бу ишга катта-кичик тузатишлар киритиб юради. Икки мусобақадошнинг мусобақа шартномасидаги янгилик ҳам шундан иборатки, улар ўзларига топширилган ҳарбир янги заказга кўпроқ ўзгартиш киритиш, ўз станоги, асбоби, иш жойини кўпроқ такомиллаштириш юзасидан ҳам шартлашганлар. Улар ускуналарни доим а'ло даражада тутиш ва уларнинг қувватидан максимал фойдаланиш, асбобларнинг иш муддатини узайтириш, нуқул а'ло сифатли маҳсулот бериш, иш маданиятини юксалтириш тўғрисидаги моддаларнинг қандай бажарилаётганини текшириб бориш блан бирга юқоридаги моддага ҳам алоҳида э'тибор берадилар. Бундай қилиш мусобақадошларнинг ўзларига ҳам, умуман заводга ҳам катта фойда келтирмоқда.

Бу икки абжир ишчининг техника прогрессига қўшган ҳиссалари, киритган рационализаторлик таклифлари кўп. Уларнинг кейинги кунларда ўртага ташлаган янгиликларидан ба'зиларини кўрсатиб ўтиш мумкин. Саркис Масесович шу йил фрезерлаш станогига фрезани титратмай ушлаб турадиган вилка ўрнатди, натижада ҳарбир станокнинг иш унумдорлиги 12-13 ҳисса ортди. У яратган янги оправка, универсал вертикаль головка каби мосламалар ҳам иш процессини енгиллаштирди ва меҳнат унумдорлигини бирнеча ҳисса ошириш имкониятини берди.

Павел Григорьевич ҳам бу соҳада Мелкумовдан орқада қолаётгани йўқ. У, ўзи ишлайдиган расточник станогининг столини такомиллаштириб, 2 та ўрнига 4 та детальга бир-

С. МЕЛКУМОВ

йўла механик ишлов берадиган бўлди, эски резецлар ўрнига янги, қаттиқ қотишмадан тайёрланган резецни қўллаб, катта ташаббус кўрсатди. Янги резец эски хил резецнинг 10—12 тасининг хизматини қилади ва кам чархланади, ҳарқандай қаттиқ пўлатни ҳам йўнаверади.

Мелкумов ҳам, Дуданов ҳам доимо смена нормаларини икки ҳиссадан ошириб бажараётирлар. Улар бешинчи бешйиллик топшириғини муддатидан бирярим-икки йил олдин бажариб, ҳозир 1957—1958 йиллар ҳисобига маҳсулот бермоқдалар. Улар тарбиялаб ўстирган Маҳмуд Орипов, Михаил Маслов, Виктор Бочкарев сингари ўнлаб ёш ишчилар ўз устозларидан ўрнак олиб, КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини амалга ошириш учун партия XX с'езди шарафига бошланган мусобақада актив иштирок этмоқдалар. Устозлар эса ўз шогирдлари олдида уялиб қолмаслик учун мусобақа байроғини янада баланд кўтариб, зўр ғайрат блан ҳамон олға интилмоқдалар.

З. ИСРОИЛОВ.

☆

Ижодкор

Н. КУЗНЕЦОВ

Николай Григорьевич Кузнецовни заводдагилар фахр блан «тиниб-тинчимаган слесарь» дейишади. Бу кекса ишбилармон слесарь блан қачон суҳбатлашсангиз, доим унинг бирор янгилик устида бош қотираётганини дарҳол сезасиз. У, ишда ҳам, уйда ҳам тинч юрмайди. Станокни, ишлатиладиган асбоб-ускунани, тайёрланадиган детальни такомиллаштириш, металл ва электр энергиясидан имкони борича кўпроқ тежаб қолиш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва унинг таннархини камайтириш учун хизмат қиладиган янгиликларни излаб юриш Кузнецовнинг доимий одати бўлиб қолган.

Шу йилнинг ўзида у 6 та рационализаторлик ва ихтиро'чилик таклифи киритди. Улардан 5 таси ишлабчиқаришга жорий қилинди, олтинчиси шу кунларда текшириб кўрилмоқда. Бу таклифлар йилига ўрта ҳисоб блан 20 минг сўмлик маблағни тежаб қолиш имкониятини беради. Масалан, ўғитлагич машина қисмларини пармалашда махсус кондуктор ишлаб чиқди. Буни қўлланиш шу операцияда меҳнат унумдорлигини 1000 — 1200 процент оширишни та'минлади. Пахта қабул қилиш пунктларида қўлланиладиган электроколонкаларга ўрнатган махсус автомати эса кишини ҳайратда қолдиради. Кузнецов бу колонкага шундай автомат-қулф ўрнатдики, колонкага ток юборилиши блан унинг эшиги автоматик равишда бекилади, уни куч блан тортиб ҳам очиб бўлмайди, ток олингачгина эшик очилади. Бу автомат кишиларни ток уриш ҳодисасидан сақлайдиган бўлди.

Кўп йиллардан бери техника прогрессига қўшган ҳиссасини э'тиборга олиб, Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиуми Николай Григорьевични яқинда Фахрий ёрлиқ блан мукофотлади.

Технология процессларини такомиллаштирамиз

Ой томом бўлишидан 5 — 6 кун аввал завод ҳовлиси тайёр маҳсулотлар блан тўлабошлайди. Цех бошлиқлари ва мастерлар терлаб-пишиб, иш сур'атини тезлатишга интилишар, айрим ишчилар, ба'зида эса бутун цехлар кеча-кундуз ишлашга мажбур бўлардилар. Йиғилиши лозим бўлган машинанинг охирги детальлари ва винтлари шошиб-пишиб тайёрланар. Улар йиғилар-йиғилмас бўёқчи машинага ранг берабошлар эди.

Бундан икки йил олдин заводимизда аҳвол ана шундай эди. Штурмчилик — бу мавжуд резервлардан унумли фойдаланишга, меҳнат унумдорлигини оширишга ва маҳсулот сифатини яхшилашга ғов бўлиб қолган эди.

Ҳозир заводда аҳвол бутунлай бошқача. Ишлабчиқаришни бир ме'ёрда ташкил этиш корхона техника-иқтисодий кўрсаткичини тинмай яхшилайборишнинг асосий манба'и бўлмоқда. Биз бутун цех ва участкаларнинг бир ме'ёрда ишлашини та'минлаш учун бирқанча тадбирларни амалга оширдик. Жумладан, янги тайёрлов цехи ташкил этдик. Бу цех ўзининг ишлабчиқариш планига эга эмас. У, график бўйича ишлайди. Шу графикнинг бажарилиши бошқа цехларда ҳам планнинг бажарилишини та'минлайди. Тайёрловчиларнинг иши ўз навбатида завод ички транспорти ва йўлларнинг қандай аҳволда эканлигига боғлиқ.

Завод ҳовлисига асфальт ётқизилди. Бу материалларни ташиш учун қулай механизмлар қўлланиш имконини берди. Илгарилари бир цехдан иккинчи цехга деталь етказиб беришнинг ноқулайлиги туфайли ишлабчиқариш технологияси бузилар эди.

Шуни ҳам айтиш керакки, асбоб-ускуналарни ишлабчиқариш майдонларига тўғри жойлаштириш технология процессларидаги камчиликларни тугатишимизда муҳим роль ўйнади. Ҳозир заводимизда тайёрланаётган барча маҳсулотларнинг операциялараро қат'ий технологияси ишлаб чиқилган. Биз бир операцияни бажаришни ма'лум бир участкага топширганмиз. Бизда пресс ускуналари етишмаётганлигига қарамай, кўпчилик детальларни тайёрлаш штамповка усулига кўчирилган.

Йиғувчилар индувидуаль методдан узловой методга ўтиб, яхши ташаббус кўрсатдилар. Машиналар йиғишнинг узловой методи иш сифатини яхшилади ва бутун ой мобайнида маҳсулот чиқаришни бир ме'ёрда бўлишини та'минлади.

Рационализаторларимиз технология процессларини такомиллаштиришда, илғор технологияни ишлабчиқаришга жорий қилишда ўзларининг муҳим ҳиссаларини қўшиб келмоқдалар. Улар технология процессларигагина эмас, балки машиналар конструкциясига ҳам жуда муҳим тузатишлар киритиб, кўплаб материал иқтисод қилиш имкониятини яратмоқдалар.

Коллективимиз катта муваффақиятларни қўлга киритган бўлса ҳам, ҳали корхонамиз айрим камчиликлардан холи эмас. Кўпинча материалларнинг белгиланган размерда бўлмаслиги катта қийинчилик туғдирмоқда. Бир размердаги материални иккинчи бир размердаги материал блан алмаштириш чертёжларга ҳам кўпгина ўзгартишлар киритишга олиб келмоқда. Бундай қилиш иш сур'атига салбий та'сир қилмоқда. Шунингдек, кучли пресс, тунука букучи ва шунга ўхшаш махсус асбоб-ускуналарнинг етишмаслиги ҳам ишлабчиқариш процессларини янада такомиллаштиришга тўсқинлик қилмоқда.

Юқоридаги камчиликларга қарамасдан биз бир йил ичида маҳсулот ишлаб чиқаришни икки барвар оширишга муваффақ бўлдик. Бунга ишлаб чиқаришни ташкил этишни ҳартомонлама яхшилаш, коллективнинг ижодий ташаббускорлигини қўллаб-қувватлаш орқасида эришдик.

Коллективимиз шу кунларда қўлга киритилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш ва КПСС XX с'ездини ишлабчиқаришда янги ғалабалар блан кутиб олиш мақсадида зўр ғайрат блан меҳнат қилмоқда.

И. ЛЕОНЕНКО,
старший технолог.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

* Корхона ишчи, хизматчи ва инженер-техник ходимларнинг малакасини ошириш учун техника курси ташкил этилди. Бу курсни 1955 йилда 70 киши битирди. Ишлабчиқаришдан ажралмаган ҳолда 30 дан ортиқ киши институт, техникум ва кечки ишчи-ёшлар мактабида ўқимоқда.

* Заводда техникага доир махсус кутубхона бўлиб, унда 2160 сўмлик китоб бор. Кутубхонадан ишчи, хизматчи ва инженер-техник ходимлар ишлабчиқаришга доир бўлган керакли китобларни олиб фойдаланмоқдалар.

* Корхонада рационализатор ва ихтиро'чилар сони тобора кўпаймоқда. 1955 йилнинг ўтган 7 ойи давомида 20 га яқин рационализаторлик таклифи тушди. Шундан 15 таси ишлабчиқаришга татбиқ этилди. Бу таклифлар туфайли завод йилига 100 минг сўмлик маблағ тежайди.

* Завод тобора янги-янги техника блан қуролланмоқда. 1954 йилда завод 75 минг сўмлик ускуна олган бўлса, 1955 йилнинг ўтган 7 ойи ичида 355 минг сўмлик янги асбоб-ускуна олди.

Илғор теримчилар ва механик-ҳайдовчиларнинг Мурожаатига жавобан пахта йиғим-теримига зўр уюшқоқлик блан киришайлик!

☆ ☆

Ҳар гектаридан 41 центнердан пахта топширамиз

Колхозимизнинг а'золари фан ютуқлари, илғорлар тажрибасидан тўғри фойдаланиб, пахтачилик соҳасида самарали ютуқларга эришмоқдалар. Пахта ҳосили йилдан-йилга оширилмоқда. Биз, ўтган йилги ноқулай об-ҳаво шароити қийинчиликларини қат'иятлик блан енгиб, катта майдонларда пахтадан мўл ҳосил етиштиришга эришдик. Ҳар гектар ердан давлатга 39,6 центнердан ҳосил топширилиб, йиллик план 103 процент қилиб бажарилди.

Пахтачилик масалалари юзасидан Тошкентда бўлиб ўтган кенгаш қатнашчиларининг Мурожаатига жавобан колхозимизнинг а'золари бу йил ҳар гектар ердан давлатга 41 центнердан ҳосил топшириш мажбуриятини олганлар. Колхозчиларнинг бутун фикри ана шу вазифани бажаришга қаратилди, моддий-техника воситалари мўл ҳосил етиштиришга сафарбар этилди. Ғўзани янги, прогрессив усулда квадрат-уялаб ва торқаторлаб ўстириш пахта ҳосилини оширишда ёрдам бераётир.

Бу йил кўкламда об-ҳаво шароити анча мураккаблашди. Биз ишимизни анашу шароитга мослаб қуриб, чигитни тезда ундириб олиш учун курашдик. Ғўзанинг ўсиш ва ривожланишини му'тадил давом этдиришни та'минлаш учун қатор ораларини ишлаш, ўғитлаш ва суғоришда ҳарбир ернинг шароитига мувофиқ тузилган агротехника тадбирлари планига қараб иш қилдик.

Ғўза озиққа бўлган талабига қараб ўғитланди. Ба'зи ерлардаги ғўзалар май ойидаёқ озиқлантирилди. Кўпчилик ғўзалар шоналайбошлаганда ва гуллаш даврида озиқлантирилди. Бунда ҳар гал ҳам минерал ўғитга маҳаллий ўғит аралаштирилди.

Ғўзани тўғри суғорибгина мўл ҳосил тўплаш мумкин. Дастлаб бу муҳим иш тажрибакор сувчилардан Салимов, Ҳусанов, Раҳмонов, Ортиқов, Раҳимов ва бошқа ўртоқларга топширилди. Булар ғўзани қондириб суғориш блан сувни ҳам тежадилар. Масалан, ўртоқ Салимов ўзига тақсимланган сув блан бир кечаю-кундузда бир гектар ўрнига 3 гектар ердаги ғўзани суғоришга эришди. Ўртоқ Салимов ғўзаларга сув тараш олдидан эгатлар бошини мустаҳкамлаб, ҳарбир эгатга бир ме'ёрда сув киришини та'минлайди. Бу илғор сувчининг тажрибасидан бошқа сувчилар кенг фойдаландилар. Натижада ғўзалар қониб сув ичди ва ҳарбир тупда мўл ҳосил тугилди. Ҳозирги кунларда ҳам сувчиларимиз ер шароити ҳамда ғўзанинг сувга бўлган талабини э'тиборга олиб суғоришни давом этдирмоқдалар.

Колхоз правлениеси 460 гектар ердаги ғўзаларни текшириб чиқди. Кўп ҳосил олган ғўзалар блан бирга ҳали мажбуриятни та'минлайдиган даражада ҳосил тўпламаган ғўзалар борлиги аниқланди. Бошқача қилиб айтганда бу ерларнинг ҳар гектаридан тахминан 36 центнердан ҳосил етиштирилган. Биз мажбуриятни тўла бажаришимиз учун буерда яна ҳарбир гектар ҳосилига камида 5 центнердан ҳосил қўшишимиз керак. Шунинг учун авжи паст ва ҳосили кам ғўзаларни алоҳида парвариш қилаётирмиз, уларни барги орқали озиқлантириб, культивация, кетмон чопиғи ўтказмоқдамиз. Ҳозир Йўлдошева, Ортиқов, Султонов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда орқада қолган ғўзалар олдингилар даражасига етиб қолди.

Биз ғўза парваришини давом этдириш блан йиғим-теримга ҳам пухта тайёргарлик кўрмоқдамиз. Дала шийпонлари, катта хирмонлар ремонтдан чиқарилиб тахт қилинди. Бу йил 28 звенода дала хирмонлари қурилди. Етарли миқдорда тош-тарози тайёрланди. 12 автокачка, 4 автомашина ремонтдан чиқарилди. 315 этак келтирилди. Бундан ташқари колхозчилар ҳам қўшимча этак тайёрламоқдалар.

Колхоз правлениеси колхозчилар блан маслаҳатлашиб Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли байрамигача йиллик пахта тайёрлаш планини бажаришга қарор қилди. Бунинг учун сентябрь ойида давлатга йиллик планнинг 37 проценти, октябрь ойида 53 проценти ва ноябрь ойида 10 проценти миқдорида пахта топширишимиз керак. Шунга мувофиқ бригадалар бўйича йиғим-терим плани тузиб чиқилди. Бунда биз қўшни Маленков номли колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилотининг 1955 йилги пахта йиғим-терим даври учун тузган плани принципларидан фойдаландик.

Теримчилар учун далада маданий-маиший хизмат кўрсатиш, иссиқ овқат, болалар яслиси ишларини йўлга қўйиш тадбирлари амалга оширилаётир.

Колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилоти йиғим-терим даври учун бригадалар ва звенолар ўртасида кўчма Қизил байроқ та'сис этди. Мусобақа илғорларига кўчма Қизил байроқ бериш блан бирга, уларни рағбатлантириш тадбирлари ҳам кўрилади. Йиғим-терим даврида деворий газета, «Жанговар варақа»лар мунтазам чиқариб турилади.

Шуни айтиш керакки, ғўза сифатли парвариш қилингани учун пахта ўтган йилларга қараганда 10—12 кун олдин етилаётир. Шунинг учун биз пахта теришни анча эрта бошлаймиз. Йиғим-теримни муваффақиятли ўтказиб, ҳар гектар ердан давлатга 41 центнердан пахта топшириш юзасидан олган мажбуриятимизни шараф блан бажарамиз.

Н. ҒИЁСОВ.

Оржоникидзе районидаги Киров номли колхознинг раиси.

Ўртачирчиқ районидаги Максим Горький номли колхоз а'зоси ўртоқ Сафаргул Бегимқулова ҳозир кунига 125 килограммдан пахта тераётир. У, бу йил 18 тонна пахта териш учун курашмоқда. **Суратда:** ўртоқ **Сафаргул Бегимқулова.**

Бўка районидаги Каганович номли колхознинг звено бошлиғи ўртоқ Нишон Абдуллаева ўтган йил мавсумида 12 тонна пахта терган эди. У, бу йил 15 тонна пахта териш мажбуриятини олди. **Суратда:** Ўртоқ **Нишон Абдуллаева.**

М. Шевелев фотоси.

Илғорлар йиғим-теримни шайланиб кутиб олмоқдалар

Ўртасарой районидаги Сталин номли колхоз а'золари бу йил биринчи марта 600 гектар пахта майдонининг 440 гектарига квадрат-уялаб ва тор қаторлаб чигит экдилар. Улар ҳар гектар ердан 25 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олиб, йил бошидан бери астойдил ишламоқдалар.

Шу блан бирга етиштирилган мўл ҳосилни йиғиб-териб олишга ҳам пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Колхоздаги марказий хирмон ҳамда 10 та пахта бригадасининг дала шийпонлари, хирмонлари ва звено хирмонлари сифатли ремонт қилинди. 7 арава, 3 автокачка ва иккита автомашина пахта ташиш учун тайёрлаб қўйилди. Йиғим-терим даврида ишлатиш учун 22 от боқилаётир.

9-нчи бригада а'золари август ойида ҳам ғўза парваришида ҳаммадан олдинда бориш блан бирга дала шийпони, бригада хирмони ва звено хирмонларини муддатидан олдин тахт қилиб қўйдилар.

Колхоз а'золари етиштирилган мўл ҳосилни сра нобуд қилмай ўз вақтида йиғиб-териб давлатга топшириш ва улуғ Октябрь байрами — 7 ноябрьгача пахта тайёрлаш йиллик планини бажаришга аҳд қилдилар. Колхознинг илғор теримчиларидан Турсуной Қаршибоева, Шарифа Улфатова, Пумпул Турсунова ва бошқалар мавсумда 15 минг килограммдан пахта териш мажбуриятини олдилар.

Колхоз а'золари ғўза парваришини яна давом этдиришга, шу блан бирга 5 сентябрьдан пахта теримини бошлашга қарор қилдилар.

И. ИБОДОВ.

Совхоз ишчилари теримга тайёрланмоқдалар

Оққўрғон районидаги пахта совхозларида ҳосилга-ҳосил қўшиш учун ғўза парвариши тўхтовсиз давом этдирилмоқда. Суғориш, қатор ораларини ишлаш блан бирга, шу кунларда ғўзалар барги орқали озиқлантирилмоқда. Ҳозиргача Сталин номли 16-нчи совхозда 1100 гектар ердаги ғўзалар барги орқали озиқлантирилди.

Шу блан бирга бу совхозларда пахта йиғим-теримига ҳам тайёргарлик кўрилмоқда. Сталин номли 16-нчи совхозда шу кунларда ишчиларнинг терим олди умум йиғилишлари ўтказилиб, йиғилишларда пахта теримини уюштириш, меҳнатни ташкил этиш, ҳақ тўлаш, нормалар, графиклар, шунингдек социалистик мусобақа масалалари кенг равишда муҳокама қилинаётир.

Совхоз ма'мурияти 6000 қоп, 3500 дона этак ҳозирлаб, яна 1000 этак тикдирмоқда.

Бригада ва звенолардаги тарозилар ремонт қилинди, хирмонларга ўт ўчириш асбоблари ва бошқа зарур нарсалар етказиб берилди. Бўлимлардаги аравалар ремонти тугалланди, от-ҳўкизлар дам берилиб боқилмоқда.

Сталин номли 16 ва 17-нчи совхозлар ҳузуридаги пахта тайёрлаш пункти коллективи ҳам бутун ҳозирлик ишларини тугатиб, янги ҳосилни қабул қилишга тўла тайёрланди.

Далада иссиқ овқат ташкил этиш ишига ҳам алоҳида аҳамият берилмоқда. Дала шийпонларига 42 қозон, 26 сув қайнатиш баклари қурилди. Умумий овқатга зарур бўлган сабзавот ва бошқа продукталар ажратилди.

Ёшболали хотинларни теримга тўла жалб этиш учун ҳамма бўлимлардаги боқча ва яслилар кенгайтирилиб, тегишли жиҳозлар блан та'мин этилди.

Т. АҲМЕДОВ.

☆ ☆

Олинган мажбуриятга яраша мўл ҳосил тўпланиши керак

Янгийўл районига борадиган катта асфальт йўлнинг ҳар икки томони кенг пахтазор. Свердлов номли, Сталин номли колхозларнинг ғўзалари кўмкўк бўлиб барқ уриб ўсмоқда. Ғўза тупларида гуллар тугунчаларга айланиб, бўлиқ кўсаклар кўпаймоқда.

Эндиги энг муҳим вазифа ҳосилни сра нобуд қилмай сақлаб қолиш, ҳосилга яна ҳосил қўшиш, пахта йиғим-теримига ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўришдан иборатдир. Илғор колхозлар, бригада, звенолар шу кунларда ҳам ғўза парваришини бўшаштирмай қизғин давом этдирмоқдалар. «Коммунизм», Ленин номли, Сталин номли, Свердлов номли колхозларнинг меҳнатсевар а'золари КПСС XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақани кучайтириб, ғўзани то ҳосил етилгунича парвариш қилиб, мажбуриятни ошириб бажарадиган даражада ҳосил етиштириш учун курашаётирлар. Ленин номли колхоз 600 гектар, Свердлов номли колхоз 601, гектар, Хрушчев номли ва Маленков номли колхозлар кўпчилик майдондаги ғўзаларни барги орқали озиқлантирдилар. Агротехника тадбирлари тўла амалга оширилиб, авжи паст ғўзалар етилтирилди, ҳосилини кўпайтириш та'минланди.

Афсуски, райондаги айрим колхозларнинг раҳбарлари қўлга киритилган ютуқ блан мағрурланиб, ғўза парваришини бўшаштириб юбормоқдалар.

Молотов номли колхозда 742 гектар майдондаги ғўзадан 200 гектарида мажбуриятни эмас, планни қоплайдиган ҳам ҳосил йўқ. Коммунист ўртоқ Дўсбоев бошлиқ бўлган бригаданинг ғўзалари ўз вақтида сифатли парвариш қилинмаганидан ҳосили текис эмас, 7 гектарли картанинг 4 гектари ўсишдан орқада қолган. Айрим участкалардаги ғўзалар суғарилмагани орқасида кўп ҳосилини тўкиб юборган. Ўртоқ Мақсудов бошлиқ бригаданинг ғўзалари июль ойида жуда яхши ривожланиб, текис ҳосилга кирган эди. Аммо ўртоқ Мақсудов «ҳарбир туп ғўзада етарли кўсак бор» деб август ойида ғўзани ўз ҳолига ташлаб қўйди. Оқибатда ғўзалар ёмон ҳолга тушиб, ҳосилдан қолди. Колхозда ғўза юзаки чопиқ қилинаётир. Шунинг учун чопиқ тамом бўлмай, яна ўт кўкариб чиқаётир.

Колхоз правлениесининг бераётган сводкасига қараганда колхозчилар ғўза парваришига тўла қатнашмаётирлар. График эса зўрға 45—50 процент бажарилмоқда. Колхоз раиси Камолов, партия ташкилотининг секретари Ортиқалиев ўртоқлар «ғўзамиз яхши, ҳосили кўп» деб ғанимат кунлардан фойдаланишга бефарқ қарамоқдалар.

Навоий номли колхоз ғўзаларининг авжи бошқа колхозлар ғўзасига қараганда анча паст. Колхоз раиси ўртоқ Раҳмонов бепарволикка йўл қўйган. У, мақтанчоқлик қилиб ғўза парваришига э'тибор бермай келмоқда. Шунинг учун август ойи бошларида иш бирдан бўшашиб кетди.

Ҳаво иссиқ. Ғўзани ер шароити ва унинг сувга бўлган талабига қараб табақалаштириб суғоришгина ҳосил тақдирини ҳал қилади. Аммо кўпгина колхозларнинг раҳбарлари суғоришга яхши аҳамият бермаётирлар. Суғоришнинг сифати паст. Бунинг натижасида айрим участкалардаги ғўзалар тез чанқаб ҳосилига катта путр етмоқда. Навоий номли колхознинг Лайлиев, Йўлдошев ўртоқлар бошлиқ бригадаларида 28 гектар майдондаги текс ҳосилга кирган ғўза узоқ вақт суғорилмаганидан чанқаб, ҳосилини тўкаётир. Колхознинг 250 гектар ердаги ғўзаси ҳамон ўт ичида. Хасанбоев бошлиқ бригаданинг ғўзалари ёз бўйи ҳашар блан «парвариш» қилинди. Ғўза чопиқ қилинмади, ўталди, холос. Ҳали ҳам анчагина майдондаги ғўзалар парваришга муҳтож. Бунинг устига айрим участкалардаги ғўзалар суғорилса ҳам тобида культивация қилинмайди. Жданов номли, «XIX партс'езд» колхозида ғўза чопиғи тўхтатилганига анча кун бўлган. Бу колхозларда бир кунда беш гектар ердаги ғўза чопиқ қилиниши бунга яққол мисол бўлаолади. Хрушчев номли колхозда 25 август куни трактор блан бирон гектар ердаги ғўза культивация қилинмади. Молотов номли, Навоий номли колхозларда ғўзанинг учинчи чопиғи ҳанузгача тамом бўлмаган.

Яна бир неча кундан кейин район колхозларида пахта терими оммавий равишда бошланади. Вақт ўтиб бормоқда. Ғўза парвариши жуда секин давом этдирилаётгани сингари, ҳосил йиғим-теримига тайёргарлик ишларида ҳам уюшқоқлик йўқ.

Пахта териш машиналарини ремонт қилиш ва уларнинг ҳарбиридан тўла фойдаланиш муҳимдир. Аммо райондаги ҳар иккала МТСда ҳам пахта териш машиналарини ремонт қилиш қониқарсиз аҳволда. Ўртоқ Галицинский директор бўлган 2-нчи МТСда 70 та машинадан энди 12 таси, 1-нчи МТС да (директори ўртоқ А. Мешков) 47 машинадан 8 тасигина ремонт қилинган. 8 трактор ҳали МТС базасига келтирилмаган.

Машиналарнинг зарур қисмлари ҳалигача олингани йўқ. МТС да фақат рукова бор холос. Ярим ўқ ва шу каби энг зарур запас қисмлар бўлмаганидан анчагина машина қўлдан чиқарилмай турипти. Область қишлоқ хўжалик бошқармаси ва Глававтотракторсбитнинг область контораси МТС дирекциясининг талаб қилган қисмларини етказиб беришда ўз бурчини бажармаётир.

Колхозларда пахтаси машина блан териладиган участкаларни ажратишга расмиятчилик блан қаралаётир. 1-нчи МТС бу йил 1400 гектар ердаги пахтани машина блан теришни планлаштирган. МТС зонасидаги колхозлар эса бор-йўғи 1060 гектар ажратган. Шуниси ачинарлики, бригада механиклари қайси участканинг пахтаси машина блан терилишини аниқ билмайдилар. Навоий номли колхозда ажратилган 9 гектарли майдон машинада теришга тўғри келмайди. Ленин номли колхоз ўтган йил машинада териш учун 820 гектар ер ажратган бўлса, бу йил фақат 250 гектар ажратган. Бундай аҳвол бошқа колхозларда ҳам юз бераётир.

Пахта пунктлари ҳам йиғим-теримга тайёр эмас. Жўнариқ пунктида ёпиқ сарой ҳали қурилгани йўқ. Свердлов пунктида бузилган складнинг усти беш йилдан буён тузатилгани йўқ. Халқобод пункитида эса сарой етишмайди. Завод директори ўртоқ Андрушин завод ва пунктларни янги ҳосилни қабул қилишга намунали тайёрлашга ҳамон бепарволик блан қараб келмоқда.

Колхозларда ҳам йиғим-теримга тайёргарлик қизитилмаган. 32 та газ сушилкасидан энди 8 таси ремонт қилинди. 198 та катта хирмон ўрнига 42 таси чала-чулпа қўлдан чиқарилган. Тарози, автомашина, бричка ва ҳоказоларни ремонт қилиш ўзи бўларчилик блан давом этаётир. Йўл — кўприклар ремонти ўлда-жўлда. Етарли миқдорда қоп-қанор ва этак тайёрлаш ҳам навбатга қўйилган.

Янгийўлли пахтакорлар ғўзанинг кўкига асло мағрурланмасликлари лозим, чунки, фақат бўлиқ кўсаклардангина тарози босадиган пахталар териб олинишини унутмаслик керак. Шундай экан, ғўза парваришини сра бўшаштирмай давом этдириш ва пахта йиғим-теримига пухта тайёргарлик кўрилиши шарт. Район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари ғўза парвариши ва йиғим-теримга тайёргарликдаги камчиликларни тезда бартараф қилиб, йиғим-теримни шайланиб кутиб олишлари керак.

Ш. КУЗАНБОЕВ.

«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Ғўзалар барги орқали озиқлантирилмоқда

Гулистон районидаги 3-нчи МТС хизмат кўрсатаётган колхозлар ғўзаларни барги орқали озиқлантиришни областьда биринчи бўлиб тамомладилар. Бу агротехника тадбири асосан қишлоқ хўжалик авиациясининг ёрдами блан амалга оширилди.

Бу йил ғўзаларни барги орқали озиқлантириш ўтган йиллардагидан фарқ қилади. Илгари ғўзалар чанглаш йўли блан озиқлантирилса, ҳозир бу иш суперфосфат эритмасини пуркаш йўли блан бажарилмоқда. Самолётлар ғўзаларни озиқлантириш блан бир вақтда, ҳашарот ва касалликларга қарши дорилар ҳам сепмоқдалар. (ЎзТАГ).

ЧОРВАДОРЛАРГА ЁРДАМ

Силос қирқадиган машиналарнинг иш унумини оширайлик

КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорига мувофиқ чорвачиликни мустаҳкам ем-хашак базаси блан та'минлаш учун областимиз колхозлари ўтган йилдагига нисбатан анча кўп маккажўхори ва оқ жўхори экдилар. Бу йил колхозларимиз юз минглаб тонна силос бостиришлари лозим.

Областимизда силос тайёрлашни яхши уюштирган районлар блан бир қаторда, бу ишни ҳали яхши йўлга қўймаган районлар ҳам бор. Масалан, Ховос райони силос тайёрлаш плани 31 августгача 9,7 процент, Оҳангарон районн 19,9 процент бажарган, холос. Тошкент 2-нчи МТСида 10 тагача силосорезка бўлишига қарамай, силос тайёрлашда орқада қолмоқда.

Маккажўхори сўтаси ва пояси, попилтириқ чиқармаган майин қамиш, полиз палаги, беда, лавлаги барги ва бошқа кўп турли хашакларни силосорезкада майдалаб қирқиб улардан сифатли силос ҳосил этиш мумкин. Бунда силосорезка машиналарининг сифатли ва унумли ишлаши ғоят катта аҳамиятга эгадир.

Колхоз ва совхозларда силос қирқишда турли маркадаги машиналар ишлатилмоқда. Чорвадорларимиз механизаторлар блан биргаликда мавжуд машиналарнинг унумли ишлашига эришишлари лозим. МТС ва совхозларимизда бўлган РСС—6, РКС — 12, РБС—3 маркали силосорезкалардан, ИК—3 маркали ем-хашак қирқучи машинадан, СХМ—48 маркали пахта териш машинасининг силос қирқиш учун мослаштирилган подборшчиги вентиляторидан ҳамда янги чиқарилган силос комбайнларидан мумкин қадар унумли фойдаланиш зарур.

Силосқирқар машиналардан унумли фойдаланиш учун ходимларни ишга пухта ўргатиш, уларнинг меҳнатини тўғри уюштириш, иш вақтидан тўла фойдаланиш ва техник қаров қоидаларига қат'ий риоя қилиш лозим. Шундагина машиналар равон ишлаб, силос бостириш иши тезлашади, унинг сифати яхши бўлади.

РКС—12 маркали силосорезкада 11 — 13 киши, РСС—6 маркали силосорезкада 6—8 киши ишлайди. Меҳнат тўғри уюштирилган бригадаларда РКС—12 маркали силосорезка ҳар соатда 12—14 тонна, РСС—6 маркали силосорезка 5—7 тонна силос қирқади. Сифатли силос ҳосил этиш учун хашаклар ўрилган куни қирқилиши, 100—150 тонна сиғимли минора кўп деганда 2—3 кун, траншеялар эса 1—2 кун давомида тўлдириб шиббалаб ёпилиши керак. Траншеяларда силосни шиббалашда от, ҳўкиз ва тракторлардан фойдаланиш лозим. Бунда силосни яхши зичлашга алоҳида э'тибор бериш керак. Етарли даражада шиббаланган силоснинг устидан юрганда у, пружина сингари лопилламайди. Силос зич шиббаланмаса қизиб чирийди. Тўғри шиббаланганда миноранинг ҳарбир кубаметрида 6,5 — 7,5 центнер, траншеяларда эса 5,5—6 центнер силос бўлади.

Силосорезкалар силос минора ёки траншеядан камида 1,5 метр нарига ўрнатилиши лозим, акс ҳолда ишловчилар учун ноқулай бўлади. Машинанинг тўғри ишлаши учун уни текис (горизонталь ҳолда) ўрнатиш, ғилдираклари ўрнидан силжимаслиги учун унинг ёнига қозиқ қоқиш ёки тагига колодкалар қўйиш зарур. Ба'зан силосорезка ғилдираги радиусининг 2—3 қисмигача ерга кўмиб маҳкамланади. Силосорезка привод ременининг узунлиги шкивлар марказидан ҳисоблаганда 4—6 метр бўлиши, шкивлар эса, бир-бирига нисбатан қат'ий параллель ҳолда туриши шарт, акс ҳолда ремень шкивдан чиқиб кетади. Шкивлар бир-бирига нисбатан қийшиқ ўрнатилиб, кейин ремень чиқиб кетмасин, деб унинг ёнига қозиқ қоқиб ёки тиргович тираб қўйиш мутлақо ярамайди. Чунки бу ременьнинг тез титилиб ишдан чиқишига ҳамда двигатель қувватининг нобуд бўлишига сабаб бўлади. Шкивларнинг бир-бирига нисбатан тўғри ўрнатилганлигини шкивлар ёнидан ип тортиб аниқлаш мумкин. Ремень, етарли даражада тарангланмай салқа бўлиб қолса ҳам шкивдан чиқиб кетади.

Силосорезкани ишлатишга бошлашдан илгари унинг барча қисмларини мойлаш, бўшаб қолган болт, гайкаларини бураб маҳкамлаш, занжир ва транспортёрларнинг тортилишини текшириб, лозим бўлса тараглаш, пичоқларининг ўткирлигини ва тиғи орасидаги оралиқнинг тўғрилигини текшириш ҳамда созлаш зарур.

Силосорезкани юргизиш олдидан қўл блан ременни тортиб, барча механизмларининг тутилмай равон ишлашини текшириш керак. Юргизилгандан кейин дастлаб 3—5 минутгача силос қирқмай сал ишлатиб кўриш лозим. Барча механизмларнинг тўғри ишлаши, айрим қисмларининг қизимаслиги аниқлангандан кейин уни юргизиб юбориш, шкиви белгиланган тезликда айланабошлагач, силос қирқишга киришиш лозим.

Силосорезкага ташланган хашакни транспортёрга узатиб туришни осонлаштириш учун транспортёр олдига қўшимча нов ёки стол ўрнатиш яхши натижа беради. Хашакни бир ме'ёрда ташлаб туриш ғоят муҳим. Чунки агар хашак оз ташланса иш унуми пасаяди, ортиқча ташланса, у машинага тиқилиб қолади. Шунингдек, силосорезка привод шкиви мўлжалдан секин айланса ҳам хашак тиқилиб қолиши, агар шкив ҳаддан ташқари тез айланса машина қисмларининг синиши мумкин.

Силосорезканинг асосий иш қисми бўлган пичоқлари доимо ўткир бўлиши ва ҳаракат қиладиган пичоқнинг тиғи эса, қўзғалмай турадиган пичоқнинг тиғига нисбатан тўғри ўрнатилиши лозим. Иш вақтида пичоқ тиғларининг мутлақо бир-бирига тегмаслиги ва шу блан бирга уларнинг бир-бири ораси 1 миллиметрдан ортиқ бўлмаслиги лозим. Пичоқ тиғларининг бир-бирига тегиши уларнинг ғажилишига ва двигатель қувватининг нобуд бўлишига сабаб бўлади. Пичоқнинг тиғлари бир-биридан ортиқча узоқроқ турса хашак улар орасидан бутунлигича ўтиб кетиб, чала қирқилади. Бунга мутлақо йўл қўймаслик керак. Пичоқни одатда кунига бир марта чархлаш лозим бўлади. Пичоқни чархлаганда чарх тошининг бир томонини сувга бостириб қўйиб, ҳўллаб чархлаш ма'қул.

Машина қисмларини ўз вақтида мойлаш уларнинг узоқ муддат равон ишлашининг гаровидир. Суюқ мой қуйиладиган подшипниклар ҳар 1,5 — 2 соатда бир марта мойланади, солидол блан мойланадиган штауфер масленкаларнинг қопқоғи иш вақтида ҳар 3 соатда 0,5—1 оборот бураб қўйилади, қопқоқ охиригача буралиб, ундаги мой тамом бўлса масленка мой қуйилиб тўлдирилади. Мойларнинг ва мойлаш учун ишлатиладиган асбоб-ускуналарнинг тозалигига алоҳида э'тибор қилиш керак.

Силосорезка транспортёри занжирининг таранглигини текшириб созлаб туриш зарур. Занжирнинг салқалиги РСС—6 маркали силосорезкаларда 3—4 сантиметр, РКС—12 маркали силосорезкаларда эса, 6—10 сантиметр бўлиши лозим. Занжир ортиқча таранг ёки салқа бўлса тез ейилади ва узилади.

Силосорезканинг минорага хашак чиқарадиган трубаларини улаб йиғганда пастдаги труба устидаги трубанинг ичига киргизилиши ва труба бор бўйича эгилмай, тўппа-тўғри туриши лозим, акс ҳолда қирқилган силос трубадан ўтишда тиқилиб қолади.

Иш вақтида машина қисмларининг ортиқча қизишига ва ишлаганда одатдагидан ортиқча тақиллаб ишлашига мутлақо йўл қўймаслик керак, чунки бу қисмларнинг тез ейилишига, синиб ишдан чиқишига олиб келади.

Силосорезкада ишловчиларнинг техника хавфсизлиги қоидаларига ўргатилиши ва улар бу қоидаларга қат'иян риоя қилмоқлари шарт. Машинанинг привод ременни сим тўр, фанер ёки тахта блан тўсиб қўйилиши лозим. Машинани техник қаровдан ўтказганда силосорезкани тўхтатиб, привод ременини шкивдан чиқариш, шундан кейингина унинг қисмларини мойлаш, тозалаш, бўшаб қолганларини бураб — тортиб маҳкамлаш лозим.

Ҳар куни ишдан кейин машина қисмлари силос қолдиқларидан, чанг ва лойдан тозаланади, мойланади, бўшаб қолган қисмлари маҳкамланади ва созланиб эртаги кунги ишга тайёрлаб қўйилади. Мавсуми тамом бўлгандан кейин ҳам машинани тозалаб мойлаб, албатта пана ерда сақлаш лозим.

Чорва молларнинг семиз ва маҳсулдор бўлиши учун энг муҳим ва ҳал қилучи озиқа ҳисобланган силосни кўплаб ва сифатли қилиб тайёрлаш учун силос қирқадиган машиналардан мумкин қадар унумли фойдаланиш механизатор ва чорвадорларимизнинг ҳозир ҳеч кечиктириб бўлмайдиган вазифаларидир.

И. СОЛИХОВ.

Инженер-механик.

Ёзги трактор ишлари плани бажарилди

Сирдар'ё районидаги 2-нчи МТСнинг механизаторлари техникадан унумли фойдаланиб, зонадаги колхозларда пахтадан мўл ҳосил етиштиришга ўзларининг муносиб ҳиссасини қўшмоқдалар. МТС зонасида яқин 2 — 3 йил ичида 2000 гектардан ортиқ ер ўзлаштирилиб, экин майдонига айлантирилди.

Экинлар комплекс равишда парвариш қилинганлиги туфайли ҳосил йилдан-йилга ошмоқда. 1954 йилда МТС зонасидаги колхозларда чигит экилган 5900 гектар ернинг ҳарбир гектаридан 27,3 центнердан пахта ҳосили олинди. Зонадаги 7 колхознинг 5 таси давлат пахта тайёрлаш планини ортиғи блан бажарди. Ғўза парваришида механизациядан унумли фойдаланган Охунбобоев номли колхозда 1170 гектар ернинг ҳарбир гектаридан 37 центнердан, «Ҳақиқат» ва Сталин номли колхозларда 700 — 900 гектар ернинг ҳарбир гектаридан 32 — 35 центнердан ҳосил олинди. Бу колхозларда ҳам кейинги йилларда пахта майдони 100 — 200 гектарга кенгайтирилиб, ҳосил гектар бошига 2,5 — 3 центнердан ортиқ кўпайди.

МТС зонасидаги Маленков номли, Тарас Шевченко номли, «XVIII партконференция» колхозларида ўтган йили бирнеча юз гектар ерга чигитни торқаторлаб экилиб, икки томонлама культивация қилинди, бу ерларда ҳосил гектар бошига 4 — 5 центнердан ортиқ бўлди.

Бу йил ҳам механизаторлар пахтакорлар блан мустаҳкам ҳамкорликда ишлаб, жонажон Ватанимизга янада кўпроқ пахта бериш — 6100 гектар ернинг ҳарбир гектаридан ўтган йилга қараганда—2,7 центнердан ортиқ ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Механизаторлар пахта ҳосилининг ошиши, пахтачиликни тобора кўпроқ механизациялашга боғлиқ эканини яхши тушуниб, бу йил салкам 50 процент майдонга чигитни квадрат-уялаб, торқаторлаб экдилар.

МТСнинг инженер-техник ходимлари, агрономлари ва ишчилари барча агротехника тадбирларини ўз вақтида амалга ошириш учун социалистик мусобақани қизитдилар. Натижада зонадаги 8 колхознинг ҳаммасида ғўза парвариши белгиланган муддатларда юқори сифатли қилиб ўтказилди. Механизаторлар 25 августда йиллик культивация қилиш, эгат олиш, озиқлантириш, ҳашоратларга қарши кураш планини ортиғи блан бажардилар

Маленков номли колхозда хизмат қилаётган ўртоқ Макаров бошлиқ трактор бригадасининг механизаторлари ўз агрегатларидан айниқса унумли фойдаландилар. Бригада тракторчилари 25 августгача йиллик планни 135 процент қилиб бажардилар.

Шунингдек «XVIII партконференция» колхозида хизмат қилаётган ўртоқ Кутеков ва Мустафиров, Охунбобоев номли колхозда хизмат қилаётган И. Бухоров, «Ҳақиқат» колхозида хизмат қилаётган ўртоқ Қ. Содиқов бошлиқ трактор бригадаларининг механизаторлари ҳам юқори кўрсаткичларга эришдилар.

Эндиликда механизаторлар пахта йиғим-теримига пухта тайёргарлик кўраётирлар. Ҳозиргача МТСда 10 дан ортиқ СХМ—М—48 пахта териш, 21 та УПХ—1,5 маркали кўрак чувиш, 15 та ХЧО—43 маркали пахта тозалаш машиналари ремонтдан чиқарилди. Дала ишларидан бўшаган 30 дан ортиқ универсалга пахта териш машинасини ўрнатиш бошланди. 14 ОДН машинаси техника кўригидан ўтказилди.

МТС инженерлари, механизаторлари, ишчилари пахтани териш ва тозалаш машиналарини тезда тўла ремонтдан чиқариб олиш юзасидан ўзаро социалистик мусобақани қизитиб юбордилар.

Э. РАҲМОНОВ.

Корея-Совет дўстлиги ойлиги тўғрисида Корея матбуотининг ёзганлари

ПХЕНЬЯН, 1 сентябрь (ТАСС). Корея газеталари мамлакат озод қилинганлигининг 10 йиллиги муносабати блан ўтказилган Корея-Совет дўстлиги ойлигининг натижаларини якунлаб ёзмоқдалар. «Минчжу Чосон» газетаси «Корея ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик абадий яшасин» деган сарлавҳали бошмақола босиб чиқарди.

«Нодон синмун» газетаси машҳур ёзувчи, СССР блан маданий алоқа қилучи Корея жамияти марказий правлениесининг раиси Ли Ги Еннинг мақоласини босиб чиқарди. Ли Ги Ен бу мақоласида, Корея-Совет дўстлиги ойлиги Корея ва СССР халқлари ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш ишида муҳим давр бўлди, деб ёзади.

КХДРнинг ишлабчиқариш илғорлари, олимлари ва артистлари газета саҳифаларида мақолалар ёзиб, уларда Корея меҳнаткашларининг совет техникаси ва маданияти муваффақиятларини қандай ўзлаштираётганликларини кўрсатадилар.

Болгария қишлоқ хўжалиги учун машиналар

СОФИЯ, 1 сентябрь. (ТАСС). Болгария телеграф агентлигининг билдиришига қараганда, мамлакатнинг машинасозлик заводлари қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқаришни кенгайтирмоқдалар.

Машинасозлик заводлари чиқараётган маҳсулот 1948 йилдан бери 15 баравар зиёд кўпайди. Георгий Димитров номли Русенск заводи ҳар йили уч мингдан ортиқ трактор плуги, кўплаб ғалла комбайнлари, лавлаги комбайнлари ва бошқа қишлоқ хўжалик техникаси чиқармоқда. Бу йил завод уч корпусли трактор плугини кўплаб ишлаб чиқаришни йўлга қўйди, «ВУМ—60» маркали универсал узумчилик машиналарини кўплаб ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилади.

ҲИНДИСТОНДА ПЕДИАТРИЯНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА СОВЕТ-ҲИНДИСТОН ҲАМКОРЛИГИ

ДЕҲЛИ, 1 сентябрь. (ТАСС). «Ҳиндистон стандард» газетасининг хабар беришича Ҳиндистон соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари Чандрасекхар 31 августда штатлар кенгашида бундай деган: Ҳиндистон ҳукумати шу йилнинг январь ойида Ҳиндистонга келган совет медицина экспертларининг таклифини қабул қилди. Совет медицина экспертлари педиатрияни Совет Иттифоқидаги сингари кенгроқ негизларда ривожлантирмоқ учун физиотерапеортика ва педиатрия марказлари ташкил қилишни таклиф этган эдилар.

Ҳиндистон соғлиқни сақлаш министри Амрит Каур айтганки, бу марказ Деҳлида келаси йили Совет медицина ходимларининг ёрдами блан очилади ва совет ускуналари ўрнатилади. Совет мутахассислари ва ускуналарнинг яқин орада келиши кутилади.

Парламентлараро иттифоқ 44-нчи конференциясининг резолюциялари

ХЕЛЬСИНКИ, 1 сентябрь. (ТАСС). Парламентлараро Иттифоқнинг буерда ўз ишини тамомлаган 44-нчи конференцияси муҳокама қилинган масалалар юзасидан бирқанча резолюциялар қабул қилди. Бу резолюциялар халқаро кескинликни янада юмшатиш, ижтимоий системалари турлича бўлган мамлакатлар ўртасида ҳамкорликни йўлга қўйиш ва ишонч ўрнатиш учун катта аҳамиятга эгадир.

Тотув яшашнинг юридик ва ма'навий принциплари масаласи юзасидан қабул қилинган резолюцияда уқтириб айтилишича барча миллатларнинг тотув яшаши барча халқларнинг истак ва орзуларига мос бўлиб тушади, бу эса барча ҳукуматлардан халқаро ҳуқуқ қоидаларига риоя қилишни талаб этади ва айниқса территориал бутунликни ўзаро ҳурматлашни, ҳужум қилмасликни, ички ишларга аралашишдан, империалистик планлардан ва ирқий камситишлардан воз кечишни кўзда тутучи принципларга риоя қилишни талаб этади. Резолюцияда, давлатлар жанжалли масалаларни тинч йўл блан ҳал этишга да'ват қилинади.

Халқаро хавфсизлик ва қуролсизланишга келганда, бу масала юзасидан қабул қилинган резолюция бутун дун'ё парламентларини ўз ҳукуматларига та'сир ўтказишга ва шу тариқа ҳукуматларнинг барча мамлакатлар учун коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтириш йўлида иш олиб боришларига эришишга чақиради. Конференция, қуролсизланиш тўғрисидаги Франция-Англия таклифлари Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг ишига асос қилиб олинганлигини, Бош Ассамблея ҳам атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш учун халқаро ҳамкорлик қилишни ривожлантириш зарурлиги тўғрисида битимга келинганлигини қайд қилиб, атом, водород қуроллари ва оддий қуроллар устидан контроль ўрнатишга, ялпи қирғин қуролларини тақиқлашга ва қуролли кучларни мезонли қилиб камайтиришга чақирди. Конференция қуролсизланиш тўғрисида битим тузмоқ учун ҳамма чораларни кўришни талаб қилади.

Иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги резолюцияда уқтириб айтилишича, иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш тотув яшашнинг энг муҳим шартларидан биридир. Парламентлараро Иттифоқ барча парламентларни яқин вақт ичида Жаҳон конференцияси ташкил этишга чақиради. Бу Жаҳон конференцияси, жумладан, иқтисодий характердаги чеклашлардан воз кечиш тўғрисида ва савдо битимларининг сонини кўпайтириш тўғрисида бамаслаҳат бир фикрга келишга ёрдам берган бўлур эди.

Маданий алоқалар масаласи юзасидан қабул қилинган қарорда конференция парламентларни илмий ва маданий характердаги ма'лумотларни айирбошлаш тўғрисида, одамларнинг бемалол борди-келди қилиши тўғрисида ЮНЕСКОнинг конвенцияларини ва тавсияларини ма'қуллашга чақирди.

Парламентлараро иттифоқни мустаҳкамлаш проблемасига бағишланган алоҳида резолюцияда парламентлар ўртасида бевосита алоқалар боғлаш тўғрисида СССР Олий Совети Декларациясида қилинган таклиф мамнуният блан қайд қилинади. Конференция барча парламентларнинг э'тиборини ўз обрўларини ошириш зарурлигига жалб қилади ва уларни тинчликни мустаҳкамлашга, барча миллатларни эса — парламент муассасаларини ривожлантиришга яна бир марта да'ват қилади.

Бошқа резолюциялар ишчи кучларни тақсимлаш соҳасидаги ва ишсизликка қарши кураш соҳасидаги сиёсатга, парламентлар раисларининг ваколатларига ва турли мамлакатларнинг ўқув юртларини тамомлаб чиққанлик тўғрисида олинган дипломларнинг баббаравар қимматга эга бўлишига тааллуқли резолюциялардир. Жумладан, конференция, кўчириб олиб кетилган шахслар тўғрисидаги проблема ҳали ҳам ҳал этилмаганлигига таассуф билдирди.

СОВЕТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ҚАНАДАДА БЎЛИШИ

РЕЖАЙНА, 31 август. **(ТАСС махсус мухбири).** 30 августда совет қишлоқ хўжалик делегацияси Саскачеван вилоятида қишлоқ хўжалиги блан танишишни давом этдирди. Делегация Пенс шаҳри яқинида жойлашган Томсон фермасини бориб кўрди.

Ферма эгаси 1440 акр ерга эга эканлигини, унга асосан буғдой экиб келаётганлигини, фермада ҳар акр ердан ўрта ҳисобда 20—25 бушель буғдой олиб келаётганлигини сўзлаб берди.

Шу райондаги бошқа фермерлардек у ҳам ерни чуқур ҳайдамайди, балки экиш учун 2—4 дюйм чуқурликда кўп марта культвация қилиш йўли блан тайёрлайди.

Фермада 2 трактор, 2 комбайн, 3 та ҳархил культиватор ва бирқанча оддий машиналар бор. Шу районнинг бошқа фермерлари сингари у ҳам буғдойни айрим-айрим қилиб йиғиб олади, ҳозирги пайтда виндроуэр блан буғдой ўраётир, бир-икки ҳафтадан сўнг уни комбайн блан янчишга тушади.

Фермер доимий равишда бир ишчи ёллайди ва йиғим-терим пайтида студент ўғлини ишга жалб қилади.

Делегация Режайнага қайтатуриб бошқа фермерларнинг далаларида бирнеча марта тўхтади ва ҳосилни йиғиштириб олишни кўздан кечирди.

Делегация Режайна шаҳрининг экспериментал фермасини ҳам бориб кўрди. У, буерда бегона ўтларга қарши кураш ишлари блан танишди, далаларни сун'ий суғориш установкасининг ишини ҳамда янги конструкцияли пичоқли культиватор блан культивация қилишни кўздан кечирди.

Делегация 31 августда Свифт Каррент шаҳридаги экспериментал фермани бориб кўради.

Эронда нефть чиқарилишига доир ма'лумот

ТЕҲРОН, 1 сентябрь. (ТАСС). «Кейҳон» газетасининг билдиришича, Эронда шу йилнинг январь-июль ойлари ичида 8,5 миллион тоннага яқин нефть чиқарилган.

БМТ қуролсизланиш комиссияси кичик комитетининг мажлиси

НЬЮ-ЙОРК, 1 сентябрь. (ТАСС). Кеча БМТ қуролсизланиш комиссияси Кичик комитетининг мажлиси бўлди. АҚШ вакили Стассен раислик қилди.

Кичик комитет мажлиси тугаганидан кейин Стассен матбуот вакилларига, президент Эйзенхауэр томонидан Кичик комитет муҳокамасига киритилган таклиф афтидан келгуси ҳафта ичида муҳокама қилинса керак деди. Стассен, менинг фикримча, Кичик комитет «конструктив тадбир» кўрмоқда. Ҳамма ҳукуматлар, деб та'кидлади у, «қуруқликдаги инспекция қуролсизланишнинг ҳарқандай амалий программасига киритилиши зарур, деб топмоқдалар».

Кичик комитетнинг келгуси мажлиси 1 сентябрьда бўлади.

Германия демократик деҳқонлар партиясининг 4-нчи с'езди

БЕРЛИН, 1 сентябрь. (ТАСС). Кеча Галлда Германия демократик деҳқонлар партиясининг 4-нчи с'езди очилди. Германия Демократик Республикасининг барча қисмларидан келган 1000 та делегат, шунингдек Ғарбий Германиядан келган меҳмонлар с'ездга йиғилдилар. С'ездда ҳозир бўлганлар орасида ГДР демократик партияларининг ҳамда оммавий ташкилотларининг вакиллари бор.

С'езд номига Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий комитетидан, ГДР Министрлар советидан, Демократик Германия Миллий фронтининг Миллий кенгашидан, бирқанча бошқа жамоат ташкилотларидан, корхоналардан, муассасалардан ва айрим кишилардан табрикномалар келди.

С'езд немис деҳқонларининг тинчлик учун, Германиянинг бирлашуви учун, Европа хавфсизлиги учун олиб бораётган кураши блан боғлиқ бўлган масалаларни муҳокама қилади.

С'ездда демократик деҳқонлар партиясининг раиси Э. Гольденбаум ҳисобот доклади қилди. У, Германияни демократик асосда қайтадан бирлаштириш учун, Германия Демократик Республикасини мустаҳкамлаш учун курашда партия а'золарининг актив иштирок қилаётганликларини айтди.

Докладчи та'кидлаб ўтдики, ГДРнинг давлат, хўжалик ва маданий қурилиш соҳасидаги катта ютуқлари ишчилар синфи томонидан меҳнаткаш деҳқонлар блан яқин иттифоқда бўлган ҳолда қўлга киритилди.

КАРАЧИДА ЯҚИНДА ХАЛҚАРО САНОАТ ВИСТАВКАСИ ОЧИЛИШИГА ДОИР

КАРАЧИ, 1 сентябрь. (ТАСС). 9 сентябрьда Карачида халқаро саноат виставкасининг очилиши кутилади. Виставкада бошқа мамлакатлар блан бирқаторда Совет Иттифоқи, Хитой Халқ Республикаси, Чехословакия, Ҳиндистон, АҚШ, Англия ҳам қатнашади. Ҳозирги вақтда виставка павильонлари қурилиб бўлмоқда.

Бу виставка Покистон жамоатчилиги ўртасида катта қизиқиш туғдирмоқда. Совет павильони Карачи шаҳри аҳолисининг э'тиборини айниқса тортмоқда. Совет павильони ўзининг пардоз архитектураси ва хажми жиҳатидан бошқа павильонлардан фарқ қилиб туради.

Ёшлар ва студентларнинг Жаҳон фестивалида қатнашган Африка ёшлари делегацияси Тошкентга келди. **Суратда:** делегация а'золари Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинати территориясида.

В. Косовский фотоси.

Франция Иқтисодий кенгашининг делегацияси Тошкентга келди

Франция Иқтисодий кенгашининг ҳозирги вақтда Совет Иттифоқида бўлган делегацияси 1 сентябрьда Тошкентга келди. Делегацияга Франция Иқтисодий кенгаши саноат ишлабчиқариши комиссиясининг раиси ва Франция патронати миллий кенгашининг вице-президенти ҳамда хазиначиси Эманюель Майоль жаноблари бошчилик қилмоқда. Делегация составида Иқтисодий кенгаш бюросининг а'зоси Александр Верре жаноблари, газ ишлаб чиқаришни ривожлантириш жамиятининг раиси-бош директори Марк Ферле жаноблари, Иқтисодий кенгаш комиссияларининг а'золари Юшар, Пьер де Брэн, Жан Кад жаноблари ва Альберт Кеспи жаноблари бор.

Тошкент аэродромида меҳмонларни Ўзбекистон ССР Госплани раисининг ўринбосари Ф. М. Тожиев, Ўзбекэнерго бошқаручиси М. И. Жеребцов, Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрининг ўринбосари А. И. Тихомиров, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари П. Н. Федотов, чет эллар блан маданий алоқа қилучи Ўзбекистон жамияти правлениеси раисининг ўринбосари Р. А. Каримов, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Энергетика институтининг директори вазифасини бажаручи А. З. Зоҳидов, жамоатчилик ва матбуот вакиллари кутиб олдилар.

Франция Иқтисодий кенгаши делегациясининг а'золари Ўзбекистонда бирнеча кун бўладилар. (ЎзТАГ).

„Шарқ юлдузи" журналининг 8-нчи сони

Ўзбекистон Совет ёзучилари союзининг органи—ойлик адабий-бадиий, ижтимоий-сиёсий журнал «Шарқ юлдузи»нинг 8-нчи сони босилиб чиқди.

Журналнинг бу сонида Б. Халиловнинг «Да'вогарлар» номли пьесаси, С. Анарбоевнинг «Колхоз кишилари», Н. Охундийнинг «Тоштепа чўлларида» сарлавҳали очерклари, М. Жалолиддинованинг «Карим», О. Гончарнинг «Усмон ва Марта» сарлавҳали ҳикоялари, А. Твардовскийнинг «Ленин ва Печкачи» сарлавҳали ше'ри бор.

«Қардош республикалар адабиётидан» рубрикаси остида З. Жуматованинг «Россия севгиси», «Ойша янги ерга кетди», О. Шипиннинг «Октябрьга», С. Мавленовнинг «Йўлда» сарлавҳали ше'рлари босилган.

Публицистика бўлимида М. Ашрафийнинг «Ҳиндистон бўйлаб» сарлавҳали йўл таассуротлари, сан'ат бўлимида А. Абдуллаевнинг «Ўрол Тансиқбоев — пейзаж мастери» сарлавҳали мақоласи, Совет ёзучиларининг Бутуниттифоқ иккинчи с'езди рубрикаси остида Б. Н. Полевойнинг «Болалар ва ёшлар учун совет адабиёти» деган қўшимча доклади, танқид ва библиография бўлимида Қ. Нурмахоновнинг «Қозоқ совет адабиёти», Ҳ. Дўстмуҳамедова, В. Трубниковларнинг «Ҳиндистон жамоат арбоби совет воқи'лиги ҳақида», О. Тоғаевнинг «Кўкорол чироқлари» повести ҳақидаги рецензиялари босилган.

Бу сонда адабиёт ва сан'ат хроникаси берилган.

Шаҳар биринчилиги учун

Тошкентдаги «Буревестник» стадионида Тошкент шаҳар биринчилиги учун навбатдаги футбол мусобақаси бўлди.

Бунда «Электротехника» ва «Механика» заводи командалари учрашди. Ўйиннинг дастлабки минутларида электротехника заводи командаси ўз рақиби дарвозасига кетма-кет ҳужум қилиб турди, ўйиннинг биринчи ярми 1:0 ҳисоби блан электротехника заводи футболчилари фойдасига ҳал бўлди.

Ўйиннинг иккинчи ярмида ҳар иккала томон уюшқоқлик блан ўйнади, ўйин 2:2 ҳисоби блан дурант бўлиб тугади.

А. КИМ.

Япон халқи ўз мамлакатининг аҳволини нормаллаштириш учун курашмоқда

Япония устидан ғалаба қозонилганига ва шу блан иккинчи жаҳон уруши туғаганига кеча ўн йил тўлди. Япон милитаризмининг мағлубияти Япония олдида экономикани тинч ривожлантириш ва жаҳондаги барча мамлакатлар блан нормал муносабатлар ўрнатиш имкониятини очиб берди. Аммо бу имконият амалга оширилмади.

Урушдан кейин ўтган ўн йил Америка капиталининг Японияга зўр бериб суқилиб кириши, мамлакат иқтисодий аҳволининг ёмонлашуви ва унинг четэл монополиялари томонидан эксплуатация қилинишининг кучайиши блан характерланди. 1951 йилдан 1953 йилгача ўтган вақт ичида Японияда четэл капитали (асосан, Америка капитали)нинг қўйилиши 38,4 миллион долларни ташкил этиб, улардан олинган фойда 37,1 миллион доллардан иборат бўлди.

Шу қадар катта фойда олаётган монополиячилар Япониядаги ўз та'сирларини янада кучайтириш чораларини кўришлари табиий. Улар шу мақсадда, жумладан, Япония компанияларининг акцияларини сотиб олишни ташкил этдилар. 1950 йилнинг июнь ойидан 1952 йилнинг ноябрь ойигача ўтган вақт ичидагина Америка фирмаларининг вакиллари Японияда қарийб 9 миллиард иенлик акцияларни сотиб олдилар. Четэл монополиялари ана шундай йўл блан Япониядаги кўпгина корхоналарнинг эгаларига шерик бўлдилар ва Япония экономикасини ўзларига тобора кўпроқ бўйсундирмоқдалар.

Америка монополиялари Япония корхоналарига бериладиган ҳарбий заказлар ёрдами блан ҳам Японияддаги ўз позицияларини мустаҳкамлашға ҳаракат қилмоқдалар. Кореядаги уруш вақтида АҚШ Японияда 1,1 миллиард доллардан ортиқ миқдорда ҳарбий заказлар жойлаштирди, бу эса Япония хўжалигининг биртомонлама ривожланишига олиб келди.

Японияда четэл монополияларининг хўжайинлик қилиши мамлакатнинг иқтисодий аҳволига ҳалокатли та'сир қилмоқда, саноатнинг тинч тормоқларини хонавайрон қилмоқда. Япония меҳнаткашларининг турмушини оғирлаштирмоқда. Шуни айтиб ўтиш кифояки, 1954 йилнинг биринчи ярмида Японияда 3.600 та майда ва ўрта корхоналар хонавайрон бўлди. Ўтган йил ичида Японияннинг ташқи савдо соҳасидаги дефицити 144 миллиард иенни ташкил этди.

Японияда четэл та'сирининг кучайиши ва мамлакатнинг милитаризациялаштирилиши блан бир вақтда шаҳарда ҳам, қишлоқда ҳам Япония меҳнаткашларининг аҳволи кескин суратда ёмонлашмоқда. Токио радиосининг эшитдирган ма'лумотларига кўра, мамлакатда рўйхатга олинмаган 10 миллионча ишсиз бор.

Япония деҳқонларининг аҳволи анча ёмонлашди. Ҳарбий базалар қуриш учун деҳқонларнинг 150 минг гектардан ортиқ ери тортиб олинган. Агар Японияда деҳқон қўлидаги ер миқдори ўрта ҳисоб блан бир гектар деб ҳисобланса, 150 минг деҳқон хўжалиги тирикчилик воситаларидан маҳрум этилган, демакдир. Японияда кўпчиликни ташкил этган кам ерли деҳқонлар ер учун шунчалик катта ижара ҳақи тўлашга мажбурдирларки, уларнинг кўплари қишлоқни ташлаб, шаҳарга кетиб қолмоқдалар, ва ишсизлар армиясига қўшилмоқдалар. Япония матбуотининг хабар беришича, шунга қарамай, Японияда ер учун ижара ҳақини 1,5—2,3 баравар ошириш тўғрисида қонун ишлаб чиқилмоқда.

Милитаристлар томонидан иккинчи жаҳон урушига тортилган ва бу урушдан катта зарар кўрган ҳамда мамлакатда четэл монополияларининг хўжайинлик қилаётганлиги натижасида оғир аҳволга тушиб қолган япон халқи вужудга келган аҳволга тоқат қилиб туришни истамайди. Япон халқи ўз ҳуқуқлари учун, тинчлик, демократия учун ва четэл зўравонлигидан халос бўлиш учун курашга тобора қат'ий отланмоқда.

Тинчлик учун, атом қуролини тақиқлаш учун кураш Японияда ҳақиқатан ҳам умуммиллий тус олди. 1954 йил август ойида Японияда атом ва водород бомбаларини ишлатишни тақиқлаш тўғрисидаги талабномага имзо тўплаш ҳаракатининг миллий кенгаши тузилган эди. Бу кенгаш составига мамлакатдаги турли ташкилотларнинг вакиллари, олимлар, маданият арбоблари, кўзга кўринган жамоат арбоблари, шу жумладан Японияннинг собиқ бош министри Катаяма Тецу ва физика бўйича Новелев мукофоти лауреати доктор Юкава Хидеки кирдилар. Кенгаш ўз олдига 60 миллиондан кўпроқ имзо тўплаш вазифасини қўйди; ҳозирги вақтда 32 миллиондан кўп имзо тўпланган.

Япон халқининг атом уруши хавфига қарши ҳаракати бутун прогрессив инсониятнинг кураши блан қўшилиб кетмоқда. 1955 йил август ойида Хиросима ва Токиода атом ва водород қуролини тақиқлаш юзасидан халқаро конференция бўлиб ўтди. Бу конференцияда Японияннинг тинчлик тарафдорлари ҳам, Европа, Осиё ва Америка жамоатчилигининг вакиллари ҳам, — жам'и 3 мингга яқин делегат, шу жумладан СССР, ХХР, АҚШ делегатлари ҳам қатнашдилар. Конференция декларация қабул қилди ва бу декларацияда бутун дун'ё халқларини атом қуролини тақиқлаш учун курашга бирлашишга чақирди.

Японияннинг Совет Иттифоқи, Хитой Халқ Республикаси ва демократик лагерьдаги бошқа мамлакатлар блан савдо-сотиқ қилишини Америка томонидан тақиқланганлиги япон халқининг барча табақаларида тобора кучли норозилик туғдирмоқда, чунки бу нарса Япония экономикасига ҳалокатли та'сир этмоқда. Японияда демократик лагерь мамлакатлари блан савдо алоқаларини нормаллаштиришга интилишнинг нақадар кучли эканлигини кўплаб фактлардан ҳам кўриш мумкин.

Мамлакатда демократик мамлакатлар блан ва биринчи навбатда СССР ҳамда ХХР блан савдо-сотиқ ишларига ёрдам беришни ўз олдига вазифа қилиб қўйган бирқанча жамоат ташкилотлари тузилган. Жумладан, Хитой блан савдо-сотиқ қилишга ёрдамлашиш иттифоқи (бу иттифоққа парламент а'золаридан 300 киши а'зо бўлиб кирган) ва Япония блан Совет Иттифоқи ўртасида савдо-сотиқ қилишга ёрдамлашиш жамияти актив иш олиб бормоқдалар.

Четэл монополияларининг ҳарқандай ғов қўйишларига қарамай, Японияда Совет Иттифоқи блан ва Хитой Халқ Республикаси блан савдо алоқалари ўрнатишга қаратилган конкрет тадбирлар кўрилмоқда. Хитой блан савдо-сотиқ қилишга ёрдамлашиш иттифоқининг таклифига мувофиқ, 1955 йил кўкламида Хитой Халқ Республикасининг савдо делегацияси Японияга бориб келди. Музокаралар натижасида 1955 йил 4 майда Токиода Хитой-Япон савдо битими имзоланди. Бу битим ҳарбир томондан 30 миллион фунт стерлинг миқдорида товар айирбошлашни кўзда тутади. Япония блан Совет Иттифоқи ўртасида савдо-сотиқ қилишга ёрдамлашиш жамияти савдо делегациясини сентябрь ойида Совет Иттифоқига юборишга қарор қилди. Япония радиосининг хабар беришича, савдо делегацияси составида 16 фирма вакиллари бор.

Япон халқи биладики, Японияннинг энг яқин қўшнилари — Совет Иттифоқи ва Хитой блан ҳар икки томон учун фойдали бўлган иқтисодий алоқалар Япония тинч экономикасининг ҳартомонлама ривожланишига, Япония меҳнаткашлари аҳволининг яхшиланишига ёрдам беради. Шу блан бирга япон халқи Совет Иттифоқи блан ва Хитой Халқ Республикаси блан дипломатик муносабатларни йўлга солишга интилмоқда. «Ҳозирги вақтда ҳарбир японияли СССР блан ва коммунистик Хитой блан муносабатларнинг нормаллашишини истайди» — деб ёзади Японияда чиқадиган «Асахи» деган буржуа газетаси.

Япония жамоатчилигининг талаблари муносабати блан Хатояма ҳукумати 1955 йил февральда япон-совет муносабатларини нормаллаштириш мақсадида музокаралар олиб бориш тўғрисида Совет ҳукуматининг таклифини қабул этишга расмий равишда қарор қилди. Бундай музокаралар 1955 йил 1 июньда Лондонда бошланди.

Кейинги вақтларда Японияннинг кўп делегациялари — касаба союзлари, маданият ва сан'ат арбоблари, ёшлар ва хотин-қизлар ташкилотлари, савдо-саноат доираларининг делегациялари Совет Иттифоқига келиб кетди. Яқинда Япония парламент делегацияси СССРга келади.

Япон халқи барча мамлакатлар блан дўстона муносабатлар ўрнатишга интилмоқда. Осиё ва Африка мамлакатларининг Бандунг конференциясида Япония ҳукумат делегацияси қатнашди. Бу конференция мустамлака зулмига ва урушга қарши, тинчлик ва халқлар ўртасида бирдамлик учун курашга қаратилган қарор қабул қилди.

Японияда тинчлик йўлида ва мамлакатнинг мустақиллиги йўлида кун сайин ўсиб бораётган кучли ҳаракат — япон халқининг битмас-туганмас кучларини, унинг ўз мамлакатининг тинч ва эркин тараққиёти учун охиригача курашишга қат'ий бел боғлаганлигини кўрсатучи далилдир.

П. КРАЙНОВ.

СЕНТЯБРЬ ОЙИДА ТЎРТ ТИРАЖ ЎЙНАЛАДИ

Сентябрь ойида давлат заёмлари бўйича уч ютуқ тиражи, битта заём облигацияларин қимматини тўлаш тиражи ўйналади.

Биринчи ютуқлар тиражи СССР халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш тўртинчи давлат заёми бўйича 4 сентябрьда Махачкалада бўлади.

Шундан сўнг ютуқ тиражлари — СССР халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш бешинчи давлат заёми бўйича 18 сентябрьда Смоленскда, 3 процентли давлат заёми бўйича 30 сентябрьда Москвада ўтказилади.

19 сентябрьда СССР халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш бешинчи давлат заёми облигацияларининг қимматини тўлаш бўйича биринчи тираж бўлади. Бу тираж ҳам Смоленскда ўтказилади.

(ТАСС).

БИЛДИРИШ

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети шаҳар Советининг депутатларига ма'лум қиладики, 5 сентябрь куни соат 19 да шаҳар Советининг мажлислар залида (Сталин кўчаси, 29-нчи уй) «Халқ исте'мол моллари ишлабчиқаришнинг кўпайиши» деган темада навбатдаги лекция бўлади.

Лекцияни шаҳар ижроия комитети маҳаллий ва ёқилги саноати бўлимининг мудири ўртоқ В. Ф. Тарасова ўқийди.

Тошкент шаҳар ижроия комитети.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — ёзги бинода: 3/IX да **Қутлуғ қон**, 4/IX да **Алишер Навоий**, қишки бинода — 4/IX да кундуз **Гамлет**.

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

НАВОИЙ номли (кундуз соат 12 дан кеч 10 гача), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кеч соат 6 ва 8 да) — бадиий фильм **Дўндиқ**.

«РОДИНА» — кеч соат 7 ярим ва 10 яримда **Дайди** (иккала серия).

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10 дан кеч 6 гача ва кеч 10 да **Ефрейтор Кочетков ҳодисаси**.

«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» — кеч соат 9 дан **Жунгли**.

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

НАВОИЙ номли, «ХИВА» — **Дўндиқ**.

«ИСКРА» — **Князь қизи Мери**.

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИДА 1955/56 ЙИЛ МАВСУМИ ОЧИЛАДИ

3 сентябрьда

БЎРОН

СССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Ҳалима Носирова** қатнашади.

Калинин район, Ворошилов қишлоқ советидаги Маленков номли колхозда туручи **Обид Ҳошимовнинг** шу колхозда туручи Хосият Ҳошимовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Калинин район, 1-нчи участка халқ судида кўрилади.

«Тошкент ҳақиқати» газетасининг коллективи, партия ва касаба союзи ташкилотлари редакция ходими ўртоқ **З. Муҳаммаджоновга**

ОТАСИ

Шарифжон

МУҲАММАДЖОНОВНИНГ

бевақт вафот этгани муносабати блан чуқур та'зия билдирадилар.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34 **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ** коммутатор — 36334 ва 36262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 135 Маданият бўлими — 132 Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040 Қишлоқ хўжалик бўлими — 135 Саноат ва транспорт бўлими — 132. Секретариат — 34048. Э'лонлар бўлими — 38142.

Р. 06775. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № А — 1498.